Середа, 12 червня 2002 року. № 105 (2856) Ціна договірна

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1812 р. Армія Наполеона переправилася через річку Німан і вторглася на територію Росії. Початок Вітчизняної війни. ■ 1920 р. У Харкові відкрито Перший державний театр для дітей. ■ 1931 р. Народилася зірка української опери Євгенія Мірошниченко. ■ 1934 р. Розпочав роботу I з'їзд письменників України. ■ 1939 р. Відкрився Київський іподром. ■ 1964 р. Рада Міністрів УРСР заснувала премії імені видатних учених: М. Крилова — з математики, Є. Патона — з техніки, Л. Писаржевського — з хімії, В. Юр'єва — з біології. ■ 1991 р. Місту Ленінград повернуто назву Санкт-Петербург.

Поєдинок на митній смузі

▼ 10

З легенди до батьківського порога

▼ 12

ОФІЦІЙНО

Культура охорони здоров`я не євроінтегрується

Після бурхливого розподілу керівних портфелів робота парламенту поступово входить у звичне законотворче русло. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин висловив задоволення результатами першого засідання погоджувальної ради за участю голів парламентських комітетів.

(Закінчення на 2-й стор.).

Подяка Венеціанській комісії

«Вдячність за надання величезної допомоги» Україні з боку Венеціанської комісії Ради Європи висловив заступник Голови Верховної Ради Олександр Зінченко під час учорашньої зустрічі з делегацією цього органу РЄ. Допомога, за словами О. Зінченка, проявилася в реформуванні українського законодавства, наближенні його до європейських стандартів. «Надзвичайно важливою була наша співпраця у створенні сучасного європейського рівня виборчого законодавства в Україні», — наголосив, зокрема, заступник Голови Верховної Ради.

Метою візиту делегації до Києва був аналіз закону про політичні партії. Венеціанська комісія здійснює його на замовлення одного з комітетів Парламентської асамблеї Ради Європи.

Обопільне прагнення сусідів

Туреччина й Україна — дві сусідні держави, які хочуть подальшого поліпшення двосторонніх відносин. З такої заяви розпочав свій учорашній візит до Києва міністр закордонних справ Республіки Туреччина Ісмаїл Джем. У Києві відбулася його зустріч з Президентом України Леонідом Кучмою, а також переговори з Міністром закордонних справ Анатолієм Зленком. Було підписано низку українсько-турецьких документів. Турецький міністр відвідав також Києво-Печерський національний історико-культурний заповідник, поклав квіти до Пам'ятного знака жертвам голодомору 1932-1933 років.

А холдинг шахтарям не платить

Фото Юрія ІЛЛЄНКА (Укрінформ).

Гірники шахти «Міусинська» державної холдингової компанії «Донбасантрацит», що в Луганській області, продовжують акцію протесту в Києві. Незважаючи на указ Президента про погашення заборгованості із зарплати до 1 січня цього року, холдинг шахтарям не платить.

На знімку: під час пікетування біля Міністерства вугільної промисловості.

У НОМЕР

* * *

Заощадити 26—30 мільйонів гривень бюджетних коштів планують цього року на Житомирщині завдяки використанню торфу. Сприятиме цьому запуск першої черги Озерянської торфобрикетної фабрики, яка простоювала кілька років. Через деякий час запрацює друга черга. Поставлено завдання максимально перевести на це паливо котельні бюджетних організацій, зокрема сільських шкіл та фельдшерсько-акушерських пунктів. А ще —забезпечити дешевим місцевим паливом пільгові категорії населення. Крім економії коштів, відродження галузі дає роботу мешканцям робітничого селища, **повідомляє наш власний кореспондент Олексій КАВУН.**

* * *

Над поліськими селами Воля Щитинська і Хабарище Ратнівського району, що на Волині, пронеслася гроза зі зливою та градом. Шквальний вітер дещінде позривав з дахів шиферини, а несподіваний град побив городину на присадибних ділянках.

Не без посередництва деяких республіканських ЗМІ, до столиці полетіла звістка про нібито небачене досі торнадо над Поліссям, яке градом вибило величезні площі посівів зернових, буряків, картоплі та інших культур. А матеріальні збитки начебто сягають сотень тисяч гривень, — **повідомляє наш власний кореспондент Роман ЖИЖАРА.**

ПЕРЕДПЛАТА-2002

Передплачуйте і вигравайте!

Продовжуємо публікувати пропозиції наших друзів для розіграшу серед передплатників газети. Вам пропонують:

51. **Санаторій «Квітка полонини»** (головний лікар Павло ГАНИНЕЦЬ) — упаковка лікувальної мінеральної води «Лужанська—7».

52. **ВАТ Мукачівська трикотажна фабрика «Мрія»** (голова правління Галина ГОРОХОВСЬКА) — фірмова чоловіча майка; комплект чоловічої білизни.

53. **Василь ГУСТІ, поет. Вибрані поезії «Тиса камінь обтесала».**

54. **Іршавський завод продтоварів** (директор Іван ЗАВИДНЯК) — набір вин.

Передплачуйте і вигравайте! Хай вам щастить!

ПЕРЕДПЛАТИВ І ВИГРАВ!

Смачна передплата

— Читати «Голос України» не лише цікаво, а й смачно, — філософськи підмітив житель Тростянка Рожищенського району на Волині Віталій Столярчук, коли одержав виграш передплатної лотереї — набір запашних сирів Рожищенського сироробного заводу (директор Василь Музичук). Ось уже 35 років працює Віталій Андрійович поштарем Копачівського відділення зв'язку. Його, ударника радянських п'ятирічок, не раз обирали делегатом з'їздів поштарів — всесоюзного і республіканських. Сотні видань пройшли через натруджені руки патріарха пошти. Однак ще десять років тому він зупинив свій вибір на «Голосі України» — газеті, яку вважає найправдивішою в державі. Щоправда, вперше взяв участь у розіграші передплатної лотереї. Й одразу виграв смачний приз. Тепер Віталій Столярчук з поштарською сумкою через плече радить своїм клієнтам (а їх майже шість сотень) теж передплатити парламентську газету, яка обдаровує «і словом, і ділом»...

Водичку попиватиме і «Голос» читатиме

Надія Федорівна з Києва. Саме вона виграла наш приз за найвдаліше виконання пісні «Голос України» — фільтр для води. Така була умова конкурсу, що його проводила наша газета в передачі «Ложа преси» на радіо «Ера» на «Промені». Надія Федорівна зізналася, що вже кілька разів слухала цю пісню, вона їй сподобалася, як і сама газета «Голос України», тому і вирішила взяти участь у конкурсі.

А на запитання вікторини, підготовлені радіожурналістами та газетярами, правильні відповіді дали Сашко з Хмельницького та Володимир із Києва. Вони здобули приз редакції — піврічну передплату на «Голос України». Тепер до кінця року п'ять разів на тиждень їм надходитиме «Голос».

Цього разу, коли гостем «Ложі преси» був перший заступник головного редактора газети «Голос України» Анатолій Горлов, читачі—слухачі програми порушували проблеми влади, соціального та пенсійного забезпечення, транспорту, зокрема залізниці. Полеміка, цікаві діалоги — усе це було в ефірі. Буде й на шпальтах. «Голос» не байдужий до вас, шановні читачі. Передплачуйте його — і знайдете відповіді на питання, котрі вас цікавлять.

Один із гірників почав безстрокову голодовку на майдані Незалежності в Києві

Культура охорони здоров`я не євроінтегрується

(Початок на 1-й стор.).

За його словами, вже фактично завершено розгляд організаційних питань — формування порядку денного першої сесії, складу комітетів, розгляду Бюджетної резолюції. «Депутати працювали активно, і перше засідання погоджувальної ради пройшло дуже добре», — сказав Володимир Литвин. Він відзначив, що на розгляді в парламенті перебуває велика кількість законопроектів, серед них 118 — перехідних, які залишилися від попередньої Верховної Ради, а також близько 160 законопроектів, які внесені різними суб'єктами законодавчої ініціативи.

Питання про персональний склад парламентських комітетів виявилося не з легких. «Конкурс» до деяких «престижних» комітетів (бюджетного, паливно-енергетичного, фінансового) перевищує два депутати на місце, натомість 12 комітетів не «користуються попитом», і в них не набирається навіть мінімальної кількості в десять осіб, а до комітетів з питань культури, охорони здоров'я та європейської інтеграції подали заяви лише по одному-два депутати. На засіданні погоджувальної ради лідери фракцій підтримали пропозицію Сергія Тігіпка збільшити максимальну чисельність в трьох найпопулярніших комітетах з 25 до 30—35 парламентаріїв. Якщо підняти кількісну планку вище — робота інших комітетів опиниться під загрозою, адже в них, крім голови і його заступників, просто не буде кому працювати. Проект постанови про обрання народних депутатів членами комітетів доручено підготувати лідерам фракцій і груп до 16-ї години 11 червня, коли відкриється пленарне засідання сесії. А до 13 червня — підготувати узагальнений проект парламентської постанови про порядок денний першої сесії ВР. На погоджувальній раді 17 червня депутати мають визначитися із датою, коли буде заслухано звіт і програму діяльності уряду про виконання держбюджету-2001, який уряд обіцяє подати до парламенту вже цього тижня.

Адже доки не буде розглянуто звіт уряду про виконання минулорічного бюджету, згідно з Бюджетним кодексом, парламент не зможе розпочати роботу над Бюджетною резолюцією на наступний рік, яка ще минулого тижня надійшла до ВР від уряду. Тому голова бюджетного комітету ВР Петро Порошенко вважає, що парламент розпочне розгляд Бюджетної резолюції на 2003 рік не раніше 20—21 червня. Серед об'єктивних труднощів, пов'язаних із початком бюджетного процесу, за його словами, також є те, що на сьогодні в парламенті відсутня інформація з боку НБУ та податкових органів стосовно виконання доходної частини бюджету.

Досі не втрачає актуальності й підписання угоди про спільні дії у ВР між депутатськими фракціями і групами, ініційованої «Нашою Україною». Після останньої зустрічі лідерів двох найбільших фракцій в. о. керівника «Єдиної України» Сергій Тігіпко заявив журналістам, що його фракція має «велике бажання вийти на остаточний текст і підписати цей документ». Залишилося лише узгодити його з усіма керівниками депутатських груп, які входять до «Єдиної України». За його словами, з фракцією «Наша Україна» вже виходить «нормальна конструктивна розмова» і нині обговорюється питання про призначення Прем'єр-міністра, в якому вже «більш-менш знаходиться порозуміння». Натомість решта фракцій не наближаються до підписання спільної угоди. Скажімо, комуністи вважають, що угода про спільні дії повинна включати розгляд законів не в економічній та соціальній сфері, а лише в політичній. Комуністи напрацювали власний проект угоди, який, як запевняє їх лідер Петро Симоненко, «задовольнить усіх». А об'єднані соціал-демократи, за словами їх лідера Віктора Медведчука, поки що не збираються підписувати жодну угоду чи договір.

Юліана ШЕВЧУК.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Самоврядування: право і обов'язок

У Верховній Раді триває міжнародна конференція «Самостійність місцевих влад та розподіл повноважень».

Її учасники розроблять рекомендації для місцевих влад, які базуються на принципах Європейської хартії місцевого самоврядування.

На конференції виступили директор Департаменту з співпраці в сфері місцевої та регіональної демократії Ради Європи Філіп Блер, голова Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Анатолій Матвієнко, перший заступник глави адміністрації Президента Олег Дьомін, інші провідні експерти, представники органів місцевого самоврядування.

Спасибі за «Голос»!

Свою роботу з виборцями в Чигиринському, Кам'янському та Смілянському районах народний депутат України Віктор Тимошенко розпочав з доброчинності. За рахунок його благодійного фонду передплачено газету «Голос України» для всіх загальноосвітніх шкіл, бібліотек, лікувальних закладів округу.

Особливо вдячні своєму обранцю ветерани війни та праці, в оселі яких також надходитиме їх улюблена парламентська газета. Всього тираж «Голосу України» зріс у цих районах більш як на 500 примірників.

Лідія ТИТАРЕНКО.

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Основні методи «відмивання» і боротьби

Кабінет Міністрів України підготував законопроект «Про попередження і протидію легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом». Про це повідомив держсекретар Міністерства фінансів — глава Державного департаменту фінансового моніторингу Олексій Бережний.

Кажучи про основні методи боротьби з відмиванням «брудних» грошей, О. Бережний зазначив, що в документах виписано механізми, що дають змогу насамперед забезпечити обмін інформацією про сумнівні і значні фінансові операції та майно в цілому. Крім того, проект закону надасть суб'єктам фінансового моніторингу змогу передавати таку інформацію правоохоронним органам, зберігаючи при цьому положення законодавства про банківську комерційну таємницю, **повідомляє «Інтерфакс-Україна»**.

Законопроект визначає, що моніторингу підлягають фінансові операції зі значними грошовими сумами або операціями, «що мають ознаки сумнівних». При цьому грошова сума вважається значною, якщо вона перевищує десять тисяч євро.

Запропоновано встановити десять критеріїв, за якими фінансові операції можуть бути віднесені до сумнівних. Зокрема, операція може вважатися такою, якщо обставини її проведення свідчать про відсутність зв'язку між операцією та характером діяльності хоча б одного з її учасників. До сумнівних можуть бути віднесені операції, під час здійснення яких використовуються кошти без підтвердження джерела їх походження, операції з перерахування грошових коштів на відкритий в банку рахунок, зареєстрований в офшорній зоні, іншій країні або на території зі спрощеними умовами відкриття банківських рахунків, на анонімний рахунок, господар якого перебуває за кордоном.

Що стоїть за створенням газотранспортного консорціуму?

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Як ми вже повідомляли, 9 червня президенти України та Росії підписали заяву про стратегічне співробітництво в газовій сфері, яке передбачає, зокрема, створення на паритетних засадах консорціуму (спільного підприємства) з управління й розвитку газотранспортної системи України. Як оцінюють це рішення народні депутати України?

Андрій КЛЮЄВ, голова Комітету ВР з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики і ядерної безпеки, фракція «Єдина Україна»:

— Ідея глобалізації такої галузі, як паливно-енергетичний комплекс, є нормальним процесом. Необхідно вивчити заяву глав двох держав, і вже після цього можна говорити про всі «за» і «проти» цього документа. Якщо це буде нормальний, грамотний документ, який працюватиме на благо України, то він має всі шанси бути ратифікованим Верховною Радою. Над угодою ще необхідно працювати, у нас для цього є спеціалісти в комітеті, які дадуть свої конкретні пропозиції, щоб наша держава була у найвигідніших відносинах з іншими державами. Питання про приватизацію газотранспортної мережі — передчасне.

Анатолій МАТВІЄНКО, голова Комітету ВР з питань державного будівництва і місцевого самоврядування, фракція БЮТ:

— Я б не відкидав би «з порога» ідею створення міжнародного консорціуму, однак підписаний текст заяви залишає в мене значно більше запитань, аніж дає відповідей. «Консорціум на паритетних засадах» означає фактично рівну участь у його керівництві української та російської сторони. Внесок України, очевидно, повинен складатися з її труб та відповідної інфраструктури. А яким буде внесок Росії? Гроші? Газ? Якщо так — то наскільки адекватно буде визначено при цьому вартість українського внеску? Все це спонукає до невтішних висновків: Кучма знову плентається в фарватері в Путіна.

Петро СИМОНЕНКО, лідер фракції комуністів:

— Міжнародний газовий консорціум захищатиме національні інтереси України, оскільки обидві країни нестимуть відповідальність за нормальну організацію роботи української газотранспортної системи. Створення такого консорціуму виключить можливість втручання тіньових ділків у роботу газового ринку. Газова сфера стане прерогативою держави, і це дозволить захищати інтереси України, а не кишені тих, хто грабував на газовому ринку. Створення консорціуму не дасть змоги приватизувати українську газотранспортну систему.

Юрій КОСТЕНКО, фракція «Наша Україна»:

— Ефективне використання української газотранспортної мережі можливе лише тоді, коли до угоди приєднається не тільки Росія, а й західні країни, що споживають газ. Тоді можна говорити і про дотримання балансу інтересів, і про ефективні інвестиції, і про те, що Україна, через територію якої проходять більшість транспортних шляхів у Європу, реалізує свої політичні та економічні можливості.

Віктор МЕДВЕДЧУК, лідер фракції СДПУ(о):

— Підписання заяви президентами Леонідом Кучмою та Володимиром Путіним свідчить, що Україні та Росії вдалося знайти спільний знаменник. Ця угода більше потрібна Україні, ніж Росії. Переконаний, що Верховна Рада України ратифікує російсько-українську угоду про стратегічну співпрацю в газовій сфері. Цю угоду підтримають фракції «Єдина Україна», СДПУ(о) і КПУ.

ФОТОФАКТ

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

У Представництві Європейської комісії в Україні відбулося вручення дипломів випускникам навчальних курсів з GMP/GDP. Впровадження стандартів GMP (Належна виробнича практика) та GDP (Належна практика дистрибуції) дасть змогу поліпшити якість вітчизняної фармацевтичної продукції, збільшити її експорт.

На знімку: випускники курсів із засновником національної інспекції із GMP Вернером Гільсдорфом.

ФОТОФАКТ

У заплаві річки Хустець поблизу села Кіреші на Закарпатті є один з останніх у Європі рівнинний осередок нарциса вузьколистого.

На знімку: співробітник Карпатського біосферного заповідника Іван Волощук проводить екскурсію в Долині нарцисів.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

АКЦІЇ

Будьмо здорові з пивом і співом!

У Львові завершився традиційний IV фестиваль пива. Виробники древнього напою мали нагоду взяти участь у чесних змаганнях. А на десерт бровари подарували дегустаторам-львів'янам грандіозне пісенно-театральне дійство.

Перші гальби напою випили господарі свята — голова облдержадміністрації Мирон Янків та голова правління ВАТ «Львівська пивоварня» Володимир Печер. Далі, за давньою традицією, пиво на смак, вигляд і колір тестували пекарі, бондарі, шевці, гончарі. Вони «дали добро» торговій марці «Львівське», а також запорізькому «Славутичу» і датському «Туборгу».

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

КОНТАКТИ

Спекли хліб дружби

Під час традиційних, уже третіх, Днів польської культури в Бердичеві досягнуто домовленості про співробітництво з польським містом Явір.

Торік у липні бургомістр Явора з делегацією відвідав хлібопекарські підприємства Бердичева — продукція гостям сподобалася. І поляки запросили місцевих пекарів відвідати Міжнародні торги хліба, що восени проходили в Яворі. Тоді для участі в конкурсі прибули пекарі з восьми країн. А троє гостей із Бердичева привезли понад півсотню найменувань своїх виробів і за годину продали їх. Особливо смакував хліб, який у нас називають «чорним», — там такого немає. А за концерт, що дали бердичівські аматори сцени, отримали приз — телевізор.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

РЕПОРТЕР

Трагедія через дитячі пустощі

Хоча просту істину, що сірники дітям — не іграшка, дехто і переводить на жарт, проте вона своїми трагічними доказами доводить свою справедливість.

До сумної статистики дітей, що загинули на пожежах, днями додалися ще двоє — дворічна Радмила та чотирирічна Рената. Трагедія сталася у селищі Гора Бориспільського району Київської області.

Місце трагедії — невеличкий будинок зустрів вибитими шибками та почорнілими від диму вікнами. Вже згодом, зайшовши до помешкання, точніше, до того, що від нього залишилося, можна було простежити за перебігом подій. Доки знайомі втішали, як це можливо було, батьків дівчаток, на місці пригоди працювала слідча група. І хоча вогнеборці звикли до всього, але від такої картини і в них мурахи бігали по спині.

Вогнеборці стовідсотково впевнені, що причина трагедії — дитячі пустощі з сірниками. Про це свідчать і джерело загоряння, і те, як все відбувалося.

Родина Д. переїхала до Гори з Києва рік тому. За словами сусідів, це дружна, гарна сім'я. Завжди з усіма віталися, не відмовляли на прохання про допомогу.

Того дня, поклавши молодших дітей спати, батьки пішли в дитсадок за старшим сином. У цей час прокинулася старша дочка — чотирирічна Рената. Побачивши залишені сірники, почала їх запалювати. Один з них впав на ковдру, яка загорілася. Дівчинка, судячи з опіків на руках, намагалася її загасити. Але вогонь швидко перекинувся на сервант, де лежала купа газет. Полум'я охопило більшу частину кімнати, відрізавши дівчаткам шлях до виходу. А далі — вже до інших кімнат. На жаль, це був робочий день, тому сусіди не одразу помітили пожежу. Вогнеборці швидко загасили «червоного півня». Але врятувати дівчаток їм не вдалося...

З настанням шкільних канікул діти дедалі частіше стають жертвами пожеж. Тому Державна пожежна охорона звертається до дорослих із застереженням: не залишайте без нагляду дітей, вчіть їх правил протипожежної безпеки, ховайте від них сірники та інші вогненебезпечні речі.

Богдан ДОВНИЧ.

І знову антикваріат

Двічі поспіль бориспільські митники вилучають предмети старовини в іноземних туристів, які намагаються їх вивезти з України. Цього разу у громадянина США вилучено незаявлені під час усного опитування десять старовинних монет, що мають історичну цінність. Зважаючи на те, що на так званому «зеленому коридорі» можна пройти спрощений митний контроль, він поклав їх в одне із відділень дорожньої сумки. Але приспати пильність митників не вдалося.

У НОМЕР

■ *Луганськ*

Два сходи — Луганськ і Сідзуока

Мешканці японського міста Сідзуока нещодавно спостерігали схід сонця в... Луганську. Таку можливість їм подарували українські художники, виставку робіт яких в Японії допомогли організувати керівники Луганського відділення міжнародного клубу «Сила дружби». На жаль, наші земляки — члени Міжнародної федерації художників ЮНЕСКО поїхати до Токіо не змогли. Їхню творчість було представлено в Посольстві України в Японії.

Величезний інтерес до виставлених робіт виявили учні однієї з японських шкіл. Організаційна рада луганської групи членів клубу прийняла рішення подарувати всі тридцять робіт виставкової колекції членам місцевого відділення клубу, **повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.**

■ *Одеса*

Пляжам — екологічну безпеку

У гідропарку «Лузанівка» на березі Чорного моря на початку літнього сезону введено в експлуатацію новоспоруджений каналізаційний колектор. Найголовніше те, що тепер гарантовано екологічну безпеку місцевих пляжів та морської води. Численні підприємства громадського харчування і торгівлі, які діють на території «Лузанівки», одержали змогу налагодити свою роботу, краще задовольняти запити відпочивальників. Власне, саме на кошти цих підприємств і споруджено доволі потужний колектор. Подбали про стан екології й на інших пляжах міста, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

■ *Луцьк*

Розрада для невиліковно хворих?

Перші 12 волинян із найважчою формою раку стали пацієнтами щойно відкритої у Луцьку лікарні для безнадійно хворих «Хоспіс», що фінансується з обласного бюджету.

Сучасний спецзаклад створили на базі терапевтичного корпусу обласного онкодиспансеру, на реконструкцію якого витрачено понад мільйон гривень. Лікарня розрахована на 25 ліжок. На утримання кожного хворого держава виділяє 25 гривень на день. З них на ліки — менше двох гривень. Тому родичі пацієнтів «Хоспісу» щодня доплачують по 20 грн. Однак потрапити до цієї лікарні «поталанить» не кожному. Адже на Волині є майже п'ять тисяч онкохворих, які потребують постійного диспансерного нагляду, **повідомляє наш власний кореспондент Роман ЖИЖАРА.**

ФОТОФАКТ

Єдиному в Одеському регіоні опіковому центру виповнюється 40 років. Більш як тридцять відсотків пацієнтів цього закладу — діти віком до трьох років, які потрапили сюди через недогляд батьків.

На знімку: старший ординатор опікової реанімації Наталя Чорна **(праворуч)** і медсестра Марія Цуцієва обстежують постраждалу дитину.

Фото Олександра СЕРОГО (Укрінформ).

▼

Парламент — це якнайкраще виконання обов'язку перед народом

Про нинішню ситуацію у Верховній Раді та в країні у світлі історичного досвіду державотворення веде мову народний депутат України Ігор ШАРОВ (фракція «Єдина Україна»).

Коли б ми брали за підставу історію...

— Ігоре Федоровичу, ви автор книг «Сто видатних імен України» і «Сто сучасників: роздуми про Україну». У вас на столі також збірник «Українська афористика», в якому представлено сто вітчизняних майстрів цього жанру. Тож чи не можна розпочати інтерв'ю з погляду на політичне сьогодення крізь призму історичного досвіду, зокрема відбитого у крилатих висловах?

— Будь ласка. Це доречно уже хоча б тому, що, за словами філософа Григорія Сковороди, «сини віку мудріші від синів дня». Або прислухаймося до думки письменника і військового діяча Якова Гальчевського: «Коли б наші політики у своїх політичних акціях брали за підставу історію, то не було б стількох розчарувань і катастроф».

— А як з історичного погляду можна оцінити початок роботи парламенту нинішнього складу?

— Особлива цінність вивчення минулого, зіставлення його з сучасним полягає в можливості отримання історичних уроків. Як кажуть, минуле не може сказати, що робити, але воно може попередити, що нам не треба робити. Зокрема, урахування досвіду затяжної спікеріади 1998 року спонукало до оперативнішого проведення нинішніх виборів Голови Верховної Ради та його заступників, а також формування керівництва профільних комітетів парламенту. Адже затягування парламентського старту могло б призвести до втрати дорогоцінного часу, необхідного для законотворення. Тож консультативно було домовлено, що голосування за керівництво парламенту і профільних комітетів відбудеться в «пакеті», а керівні портфелі розподілятимуться за пропорційним принципом, залежно від кількості депутатських мандатів, завойованих політичними силами на парламентських виборах. І це вже дало позитивний результат.

— Чи можна вважати, що своїми успіхами політичний блок партій "За єдину Україну!", а тепер і фракція «Єдина Україна» завдячують історичному підходові історика Володимира Литвина?

— Я сказав би, що внесок Володимира Михайловича в наші успіхи історично вагомий, що зумовлено його справді лідерськими якостями, потенціалом державного діяча, вченого, доктора історичних наук, члена-кореспондента Національної академії наук України.

— Як відомо, на вибори він ішов у статусі глави адміністрації Президента України, що дало привід опонентам казати про використання адміністративного ресурсу.

— До нашого блоку, створеного п'ятьма потужними політичними партіями, увійшли відомі особи, що мають значний адміністративний, державний і політичний досвід. Це і Володимир Литвин з його харизмою, унікальним організаторським хистом, це і Анатолій Кінах, чия програма уряду стала, по суті, нашою передвиборною програмою, це і лідери партій, які душею відчувають проблеми суспільства і побажання народу. Очевидно, такої ведучої ланки немає більше в жодного політичного об'єднання. Все це в комплексі і становить той колосальний резерв, котрий називають адмінресурсом.

Під час передвиборних зустрічей я запитував людей: «Скажіть, будь ласка, як цей самий адмінресурс на вас тисне?» І вони замовкали, не могли навести конкретних прикладів. Характерним є і висновок спостерігачів від Європейського парламенту: «Люди почувалися вільними голосувати за того, за кого вони хотіли».

— Чому все-таки під час голосування за списками виборці віддали перевагу блоку Ющенка?

— Спрацював ефект новизни, а також деякого дистанціювання цього об'єднання від влади. А в кризових умовах, які у нас все ще даються взнаки, критикувати ті чи інші недоліки — це вочевидь виграшна виборча карта. А ми відкрито йшли на вибори як представники влади, беручи на себе всю повноту відповідальності за стан справ у країні — і за її нинішнє та майбутнє, і за минуле. Як відомо, від тих, хто при владі, виборці мають право вимагати більше, ніж від інших претендентів. Тож нам довелося відповідати перед народом за всі недоліки і прорахунки виконавчої влади, зокрема й за ті, що допустив уряд Ющенка. Це певною мірою зумовило виборчі плюси наших суперників.

— Натомість безпосередньо в парламенті позиція депутатів-мажоритарників переважила на користь фракції «Єдина Україна». І знову чуємо, що це завдяки адмінресурсу.

— Як зазначав видатний український історик, громадсько-політичний діяч, філософ і публіцист В'ячеслав Липинський, Україна — не рай земний, а найкраще виконаний обов'язок перед Богом і людьми. Перефразовуючи це стосовно діяльності Верховної Ради, можна сказати: «Парламент — це не рай, а найефективніше виконання депутатами свого обов'язку перед виборцями».

У парламенті добре видно, хто просто займається політичними іграми, а хто пре плуга, витягує з кризового стану державного і господарського воза. Якраз на них, відповідальних представників влади, і орієнтуються мажоритарники, відчуваючи свій обов'язок перед народом. Тож не адмінресурс, а саме почуття відповідальності, реальне бачення державотворчих процесів, прагнення до ефективної законодавчої діяльності спонукало значну частину мажоритарників поповнити нашу фракцію, яка нині налічує 182 народні депутати і є найбільшою в парламенті.

Добре почати — це наполовину завершити

— Аналітики з'ясували, що після виборів 1994-го та 1998 років не проводилося жодних дискусій про парламентську більшість. А сьогодні це одна з найпопулярніших тем і в парламенті, і в ЗМІ. В чому річ? Невже не можна обійтися звичайною ситуативною більшістю під час голосування того чи іншого законопроекту?

— Тільки в повноцінному співробітництві Президента, парламенту й уряду ми бачимо майбутнє нашої держави. Отже, якщо в нас буде конструктивна більшість — буде рух уперед. А якщо не буде такої більшості, знову доведеться тупцювати на місці.

Зарубіжний та вітчизняний досвід свідчить про можливість існування різних видів більшості, зокрема ситуативної, комбінаторної. Але що стосується ситуативної більшості, то вона можлива лише тоді, коли не зачіпаються корінні політико-ідеологічні позиції тих чи тих представлених у парламенті політичних сил. А для вирішення важливих державотворчих, соціально-економічних питань, для реалізації механізмів взаємодії усіх гілок влади потрібна стабільна, ефективно діюча більшість, подібна до тієї, що була створена на початку 2000 року. Завдяки її зусиллям Верховна Рада відчутно просунулася у своїх рішеннях і діях у бік конструктивності, прогнозованості та відповідальності. В цілому робота парламенту третього скликання була ефективніша й продуктивніша порівняно з попереднім. У той період прийнято цілу низку справді базових законів, Земельний, Бюджетний, Кримінальний, Сімейний, Господарський і Цивільний кодекси, покладено початок законодавчому врегулюванню процесів бюджетної, земельної та судової реформ. За характеристикою Віктора Медведчука, це була справжня правова революція, покликана максимально наблизити законодавство України до світових стандартів.

Сьогодні всіма здоровими політичними силами робляться кроки до того, щоб мати в парламенті стратегічну, стабільну і конструктивну більшість, здатну забезпечити законодавчу основу сталого економічного зростання та ефективної системи соціального захисту. Більшість, яка підтримуватиме виконавчу владу і братиме на себе відповідальність за прийняття і виконання законів.

— Чи можна вважати, що обрання Володимира Литвина Головою Верховної Ради засвідчило водночас і створення парламентської більшості?

— У цьому зв'язку я не казав би про ту чи іншу більшість, а повторив би слова Президента України: «Верховна Рада як така ще не сформована, але є 447 народних депутатів, обраних народом». Із цього складу ми і прагнемо сформувати парламентську більшість. І першим істотним кроком до цього можна вважати обрання керівника нашої фракції спікером парламенту. До речі, ще під час створення політичного блоку "За єдину Україну!" ми відкрито говорили, що маємо намір створити парламентську більшість і що голоси, яких нам бракуватиме для цього, очевидно, вдасться «добрати» з-поміж незалежних, але по-центристськи зорієнтованих депутатів-мажоритарників.

Наша мета — організація ефективної діяльності парламенту. Я переконаний: якщо буде створено державницьку більшість, що стане ефективно працювати на позитивні зміни, то протягом наступних чотирьох років у країні можна провести значні перетворення прогресивного характеру. Як заявив у своїй першій промові Голова Верховної Ради Володимир Литвин, він хотів би, щоб увесь депутатський корпус був парламентською більшістю, щоб Верховна Рада не поділялася на частини. Це цілком збігається з принциповою позицією Президента України Леоніда Кучми щодо діяльності парламенту. Пригадаймо, ще у своїй доповіді, представленій Верховній Раді у 1994 році, глава держави виступив із закликом до злагоди, до реальної консолідації законодавчої та виконавчої гілок влади, політичних партій та рухів, всієї громадськості заради ефективного здійснення курсу на економічні реформи. На жаль, тоді цей заклик не знайшов належного відгуку у лівих сил, які протидіяли конструктивній законодавчій роботі.

— У минулому складі парламенту ви, очолюючи фракцію «Трудова Україна», виступали за ефективну співпрацю різних політичних сил. І сьогодні займаєте таку само позицію...

— Ліквідувати гальмівні протистояння в політикумі можна тільки діалогом. Взаєморозуміння між представниками більшості і меншості в політичному процесі є однією з головних передумов демократії.

Кожен із депутатів має рівні права з іншими щодо своїх парламентських дій, в тому числі і право голосувати на свій вибір. Усі парламентарії представляють інтереси виборців, і ми не вправі протиставляти тих чи інших із них собі там, де таке протиставлення не потрібне, де ті чи інші політичні сили виявляють реалістичні підходи, державницьку позицію. У таких випадках треба об'єднуватися з тими, хто цього прагне. Це стосується і співпраці найбільших парламентських фракцій — «Єдиної України» і «Нашої України», які, за словами Івана Плюща, приречені на співробітництво.

Тому я цілком згоден також із зауваженням Валерія Черепа про те, що точок дотику між різними фракціями в політичному і економічному плані дуже багато і саме на їх основі необхідно домовлятися. Адже практично немає розбіжностей між блоком «За єдину Україну!», СДПУ(о) та блоком Ющенка з питань розвитку економіки, вдосконалення державного управління.

Для мене особисто, як колишнього представника Президента в парламенті і нинішнього радника Президента, забезпечення роботи конструктивної — не на словах, а на ділі — президентської більшості в законодавчому органі стало б логічним завершенням багаторічної, послідовної і досить важкої праці.

Час вимагає дій

— Отже, більшість, що створюється в парламенті на базі фракції «Єдина Україна», буде президентською?

— Наша мета — бути не просто «партією влади» або «партією Президента», а насамперед «партією реальних справ», тобто партією людей, які пропонують і реалізують реальні програми. Ми — прагматики і прагнемо не до конфліктного протистояння заради отримання якихось сумнівних політичних дивідендів, а до результативності у своїй роботі.

У цьому зв'язку пригадуються слова колишнього англійського прем'єр-міністра Маргарет Тетчер. Характеризуючи коефіцієнт корисної дії політичних дебатів, вона зауважила, що 90% із них стосуються того, що ніколи не настане. Ми не можемо допустити такого пустопорожньої балаканини. Це неприпустима розкіш для нашої держави, в якій далеко не всю законодавчу базу впорядковано. Ми налаштовані на те, щоб не зупинятися на досягнутому, а йти вперед, добиватися більшого. Адже, як писав поет і громадський діяч Олег Ольжич, «лаврами діл, а не слова, вінчає велика пора».

— В опозиційній пресі можна прочитати висловлювання в тому дусі, що після виборів депутати забудуть про свої зобов'язання.

— Можливо, хтось і забуде чи вже забув. Щодо фракції «Єдина Україна», то ми всіляко зміцнюватимемо зв'язки з виборцями, виходячи із зобов'язань перед ними і взагалі з того, що доля України вирішується на місцях. Як то кажуть, держави проголошуються у столицях, а створюються у провінціях. Тож програма політичного блоку «За єдину Україну!» від самого початку передбачала: ми не тільки збираємо під об'єднавчим прапором найконструктивніші сили зі значним ресурсом розвитку, а й послідовно підтримуємо таких людей на місцях. До того ж це не тільки теперішні керівники органів місцевої влади, які вважають «партію влади» своєю, керуючись переважно традиціями централізму. Це прагматики нового покоління, бізнесмени, лікарі, вчені, які не просто вірять у майбутнє держави, але бажають докласти сил до його створення. Під час минулої виборчої кампанії я особисто об'їхав багато регіонів країни, провів багато масових зустрічей і бесід віч-на-віч. І можу стверджувати: за межами столиці значно менше скептицизму щодо нинішнього життя. Там відзначають і стабільність курсу на поетапне підвищення соціальних виплат, і деякі успіхи в боротьбі з безробіттям. Цікаві місцеві ініціативи щодо поліпшення систем охорони здоров'я і освіти.

— Є прогнози стосовно можливої відставки уряду А. Кінаха...

— Ми виступаємо за те, щоб не узалежнювати створення нового уряду зі стартовими процесами в парламенті. Сьогодні для відставки Кабінету Міністрів немає конституційних підстав. Але після організаційного формування парламенту може виникнути багато питань до уряду. Та ми вважаємо, що геть неправильно робити Кабмін розмінною монетою, він не повинен бути заручником політичної ситуації. Україна вже не раз опікалася на протистоянні уряду і парламенту. А тому їх співпраця має стати конструктивною, визначатися не перетягуванням повноважень, не векторним різнобоєм за прикладом лебедя, рака та щуки, а прагматичною роботою задля досягнення ефективних домовленостей.

Нинішній уряд працює короткий термін, але досяг позитивних результатів. Наприклад, за темпами росту валового внутрішнього продукту — головного індикатора економіки — Україна посідає перше місце серед країн СНД. Торік він сягнув рівня 9 відсотків. Темпи зростання промислового виробництва становили 14,2%. Рівень інфляції не перевищив 6,1%, хоча позаторік був на позначці 26%. Середня місячна зарплата досягла рівня прожиткового мінімуму. Реальні доходи населення зросли на 8,7 відсотка. Проти 2000 року зарплати населенню виплачено більше на 12 млрд. гривень.

— Але ж мають місце проблеми з виконанням бюджету.

— Для цього є причини, зокрема те, що свого часу прийнято кілька популістських рішень соціального плану. Непродуманою була схема приватизації.

У ситуації, коли налагоджується стабільна робота парламенту, заважати роботі уряду — означає дестабілізувати ситуацію в державі в цілому. Парламентарії мають допомогти уряду виробити програму, створюючи під неї необхідну законодавчу базу.

Ми підтримуємо Анатолія Кінаха в тому, що сьогодні нема часу на поглиблення внутрішньої політичної конфронтації, що треба робити все для консолідації суспільства, крок за кроком розв'язувати назрілі соціально-економічні питання.

На завершення хочу сказати, що усіх нас, в Україні сущих, сповнює любов до матері-Вітчизни, прагнення якнайшвидше зробити свою країну красивою, багатою, щоб у ній можна було повноцінно працювати і жити. До цього кличе і наша історія, мудрість наших великих попередників. Один із них — духовний побратим Тараса Шевченка Пантелеймон Куліш писав, звертаючись до нащадків: «Знаймо добре, що ми в себе вдома, серед своєї рідної сім'ї, у своїй рідній хаті, що нам ніхто її не дасть, ніхто не відійме, ніхто ж і не обігріє та й не освітить її так, як ми самі».

Записав Володимир СНІТЕНКО.

Генерал змінює стереотипи

Дні «Голосу України» на Рівненщині

У древньому Острозі зовсім недавно побудували нову дорогу до храму, а люди вже між собою називають її «Французьким бульваром» — за прізвищем депутата Рівненської обласної ради від їхнього міста, начальника управління УМВС в Рівненській області, генерал-майора міліції, Героя України Анатолія Француза.

До слова, під час минулих виборів він у відсотковому вимірі набрав найбільшу на Рівненщині кількість голосів. Не секрет, що досі не так багато було у міліції прихильників — склався відповідний соціальний портрет міліціонера, якому, чесно кажучи, далеко до ідеалу. То чи ж не парадокс, що острожани обрали своїм депутатом міліціонера?

Ніякого парадоксу нема, бо люди судять про людину по її справах, моральних якостях. А пан генерал, хоч на Рівненщині й недавно, встиг проявити себе інтелектуалом, справді неординарною особистістю, поламав усталені стереотипи про міліцію. Скажімо, острожани добре знають, що йому та голові облдержадміністрації Миколі Сороці належить ідея будівництва в старовинному місті сучасного академмістечка. Інакше годі було сподіватися залучити професуру у відроджений Національний університет «Острозька академія». В рекордно короткі строки методом толоки кожен район побудував по комфортабельному котеджу. І управління МВС теж. Добрим початком депутатської діяльності Анатолія Француза стала передача сорока комп'ютерів у школи, ПТУ та військовий ліцей Острога, встановлення щомісячних стипендій п'ятьом ліцеїстам-сиротам. І задуми цим не вичерпуються.

Справді, острожанам поталанило на депутата, якому, одному з небагатьох у державі, за мужність і відвагу під час затримання злочинців з Німеччини та звільненні заручниці присвоєно звання Героя України. Погодьтеся, ризикувати власним життям заради чужого не кожен наважиться. А він ризикував, хоча й міг послати на переговори з озброєними злочинцями своїх підлеглих. Але, як зізнався, не хотів підставляти під кулі молодих — надто великий список загиблих міліціонерів викарбувано на меморіальній стелі у фойє управління.

— Коли злочинці зняли маски, я побачив молоді обличчя, а тому вирішив удатися до переговорів, а не до зброї. Адже в них теж є матері, — згадує генерал.

Анатолій Француз багато разів ризикував життям, тому має моральне право вимагати сумлінної служби від підлеглих. Відтоді, як він очолив управління на Рівненщині, значно поліпшилися показники роботи міліції, розкриття резонансних злочинів і, звичайно ж, дисципліна серед особового складу. Пригадався випадок, коли двоє нетверезих міліціонерів перевищили свої повноваження по відношенню до одного громадянина. Генерал не став на їх захист, а звільнив з роботи, бо вважає, що таким не місце в міліції.

То яким же має бути працівник міліції? Відповіді на ці запитання дали у своїх творах учасники конкурсу «Діти про міліцію» (знову-таки ідея генерала). Творів надійшло більше п'ятисот.

— Окремі з них зачитували на колегії, щоб усі почули, що про нас думають діти, якими нас хочуть бачити, —розповідає Анатолій Француз. — Для багатьох це стало уроком.

Подбав генерал про увічнення пам'яті тих, хто загинув при виконанні службових обов'язків, — таких двісті тридцять два міліціонери, лише за роки незалежності нашої держави полягло дванадцять чоловік. Зараз він пише книгу про них. Саме Анатолію Французу належить ідея створення народного музею міліції Рівненщини, тієї ж стели — пам'ятника загиблим міліціонерам, біля якого молоде поповнення складає присягу, проводяться всі урочистості.

До слова, творчість — хобі Анатолія Француза. Він — член Національної спілки журналістів України, автор багатьох праць з правознавства, публіцистичних творів, написав і видав для дітей «Автобукварик», «Християнський буквар». Останній розійшовся не лише в нас, а й у країнах, де є українська діаспора. За нього він був удостоєний аудієнції в Папи Римського у Ватикані та його нагороди. Відтоді, як Анатолій Йосипович очолив управління, почали виходити газета «Закон. Правопорядок. Правосвідомість», яку гуртом заснували УМВС, прокуратура області, податкова адміністрація, управління юстиції облдержадміністрації, УСБУ, тож робота згаданих установ стала прозорішою.

Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ).

Генерал дбає про хороші умови життя та праці для підлеглих. Досить побувати у райвідділах чи самому управлінні, щоб переконатися в цьому. Віднедавна по селах почали споруджувати будинки шерифа (перший вже успішно діє у селищі Клевань Рівненського району) — своєрідні опорні пункти правопорядку, де, крім службових приміщень, розміщена квартира дільничного інспектора. А щоб масштабніше вирішити проблему забезпечення працівників міліції житлом (в черзі на його отримання близько п'ятисот чоловік), в ряді райцентрів та Рівному взяли довгобуди.

— Спеціалістам, яких направляємо на роботу в радіаційно забруднені райони, надаємо комфортабельні котеджі — сім'ї не повинні страждати через переїзди. Я це знаю з власного досвіду, бо моя сім'я за тридцять років моєї служби переїжджала тринадцять разів, — каже Анатолій Француз.

Справжнім подарунком для колективу УМВС стало відкриття нового спортивного комплексу, бо без належної фізичної підготовки міліціонер — що птах без крил. Тож у вихідні та після служби тут людно. Та й сам генерал любить гирьовий спорт, зимове і підводне плавання, бокс, боротьбу... Є в управлінні і зірки спорту, якими всі пишаються. Це лейтенанти міліції, заслужені майстри спорту з боксу бронзовий призер Олімпіади в Сіднеї Андрій Федчук, володар срібної медалі чемпіонату світу в Белфасті Володимир Колесник. А футболісти управління були срібними призерами світової першості у Нідерландах серед поліцейських та четвертими серед п'ятдесяти чотирьох команд на чемпіонаті Європи в італійському місті Чезене.

Анатолій Француз — міліціонер у другому поколінні: він із братом прийняли естафету від батька, який пропрацював у міліції сорок років і ніколи в ризикованих ситуаціях не ховався за спини інших. Дружина генерала — підполковник міліції. А загальний стаж династії — півтора століття.

— На жаль, ще часто буває так: коли людина працює, в усіх на видноті, її помічають, а як вийде на пенсію, то почувається забутою. У нас не так, я за цим особисто стежу. Ветерани й пенсіонери в нас — привілейований клас, як і діти, сім'ї загиблих міліціонерів. А щоб ветерани міліції могли поспілкуватися між собою, зараз закінчуємо офіцерське кафе, де вистачить місця всім і знайдуть заняття до душі всі покоління працівників міліції та члени їхніх сімей, — каже генерал.

Всього зробленого генерал-майором міліції Анатолієм Французом та його командою однодумців, щоб поламати усталені стереотипи про міліцію, не перерахувати —для цього замало однієї публікації. Важливо інше: щоб його досвід не став лише приємним винятком, а ще — щоб таких одержимих, небайдужих, неординарних особистостей, як Анатолій Француз, які формують імідж української міліції, було більше.

Світлана ПИСАРЕНКО, Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

На знімках: 7 червня Президент України Леонід Кучма вручив орден «Золота Зірка» Герою України генерал-майору міліції, начальнику управління МВС України в Рівненській області Анатолію Французу. Звання Героя України та ордену «Золота Зірка» він удостоєний за особисту мужність та героїзм, виявлені під час затримання міжнародної терористичної групи та звільнення заручниці; покладання квітів до — пам'ятника загиблим міліціонерам у Рівненській області.

ПЕРЕДПЛАТИЛА І ВИГРАЛА

Згорьована, та щира

З рівнянкою Євгенією Калениківною Логвись п'ємо чай на моїй кухні. А прийшла жінка по приз — комплект постільної білизни. Жінка була рада виграшу, бо придбати таку потрібну у господарстві річ їй не по кишені — на скромну свою та доччину пенсію по інвалідності ледь животіють.

— Щоправда, останнім часом Рівненська міська рада щомісяця мені, як репресованій, доплачує по двадцять п'ять гривень, — каже 76-річна Євгенія Калениківна, яка, хоч якою немилосердною і жорстокою була для неї доля, не озлобилась, а випромінює щирість і доброту. — Коли мені виповнилося вісімнадцять, нашу сім'ю репресували.

Юну Женю розлучили з батьками: їх відправили в Омськ, дівчину — на Колиму, в глибинку Хінєханжа (місцевою говіркою — Оленяча стежка). Тут тендітна українська дівчина працювала на олов'яній копальні бурильником. Навіть конвоїри дивувались, як вдавалося їй упоратися з бурильним молотком вагою тридцять два кілограми, а коли він працював, то важив усі сорок вісім...

Лише через сімнадцять років ступила Женя на поріг батьківської хати у Новому Дворі... Згорьована душа прагнула жіночого щастя, яке засвітило до неї на хвильку. У сорок років народила свою первістку. Пологи видалися важкими (роки заслання не минули безслідно) — дівча народилося інвалідом. За скромну зарплату, звичайно, було важко утримували сім'ю, не те, що будуватися. Тим часом стара батьківська хата вросталa в землю, де вже спочивали її господарі... І все-таки жінка на її місці звела невеличку хату. Тут доживає віку з донькою.

— Ваша газета — єдина розрадниця для мене, бо ми через бідність не мали коштів на телевізор. Але навіть тепер, коли придбали його, «Голос України» залишається нашим улюбленим, тим джерелом інформації, якому довіряю. А за приз дуже вдячна редакція та спонсорам — костопільським деревообробникам, — сказала розчулена пенсіонерка.

Заспівала про «Голос» — має приз!

Марія Василівна Блонська з Рівного двічі брала участь у передачі «Ложа преси» на радіо «Ера» на «Промені», коли наша газета була там гостем. Ми запропонували чатачам-слухачам і свою вікторину, і конкурс на краще виконання пісні «Голос України». Дебютувала Марія Блонська чудово, однак, з'ясувалося, інша учасниця передачі, Богдана Горбатюк з Києва, краще вловила мелодію пісні. І тому приз було присуджено їй. А Марії Блонській дісталась піврічна передплата на «Голос України». Та Марія Василівна, вочевидь, увійшла в азарт і вже наступної передачі зателефонувала в «Ложу преси» і заспівала. Це було прекрасно! І таки виграла наш приз — міксер-кавомолку.

Вручали ми цей подарунок у День преси в Рівному під час проведення днів «Голосу України» , а точніше, на зустрічі з колегами з редакції газети «Вісті Рівненщини».

Марія Василівна, відкриємо таємницю, спочатку й не повірила, навіть поцікавилася, чи не прихована це камера... І все-таки урочисте вручення нашого призу відбулося. Цей момент ви бачите на знімку нашого **фотокореспондента Юрія ВЕНГЕРЕША.**

На фото: заступник голови Рівненської обласної ради Валентин Крока, призерка «Голосу України» Марія Блонська та заступник головного редактора газети Світлана Писаренко.

А найзворушливіші хвилини були потім, коли Марія Блонська запівала пісню. Про маму. Вона журлива, і тому в очах кожного з нас були сльози. А наостанок Марія Василівна звернулася до нас із проханням: поцікавитися, чому на інших передачах обіцяні призи не вручають. З'ясовується, ще майже два роки тому вона та гурт «Краяни» брали участь в передачі «Сім нот». А членами журі, каже Марія Василівна, були Олександр Бригінець та Анатолій Матвійчук. Співали тоді пісню «Чумаки». І Марія Блонська виграла сковорідку для запіканок. Та так і не одержала приз, хоча й не раз телефонувала на ТРК «Ера». Тож, колеги-журналісти, спробуйте відновити справедливість!

Марія Блонська — медсестра Рівненської обласної лікарні, працює у відділенні травматології, гарно співає у художній самодіяльності краю, залюбки бере участь у конкурсах. І сподівається на чесну гру.

А ми повідомляємо іншим нашим призерам, що вручення призів відбудеться в редакції «Голосу України» або вони будуть надіслані поштою.

Олександра ЮРКОВА.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

На заробітки... в Африку

РОБСИЛА

Чернігівець Валентин Петрович Петренко тривалий час працював пілотом Ан-2 у Чернігівському об'єднаному авіазагоні. Розпилював своїм «кукурузником» міндобрива, отрутохімікати. Але за часів колгоспного безгрошів'я, браку пального аеропорт надовго завмер. Практично більшість пілотів потрапила під скорочення. Це і змусило главу сімейства їхати шукати заробітків в... Африку.

— Там немає своєї робсили?

— Є, звичайно. Але власних пілотів усе-таки бракує...

— Ви працювали на їхніх літаках?

—Ні. В Україні є приватні авіакомпанії, які мають літаки. Їх і беруть в оренду зарубіжні компанії. Ось у такий спосіб 1994 року на двох Ан-28 ми перелетіли у Заїр, який тепер називається Демократичною Республікою Конго.

— Ви були там самі?

— За моїми оцінками, в Африці працює близько 200 українських пілотів, з них десь десять — із Чернігова.

— Росіяни там є?

— Так. Хоча сьогодні й поліпшується ситуація з перевезеннями в Росії, тому люди повертаються додому.

—Але ж там, мабуть, платять добре!

— Це дивлячись кому. Бельгійські, французькі пілоти заробляють там у три—чотири—п'ять разів більше, ніж ми.

— Тобто ви дешево продаєтеся?

— У такий спосіб ми виборюємо місце в тому ринку перевезень...

— Все одно, за чернігівськими мірками, мабуть, це чималі гроші.

■ ■ ■

Я стараюся летіти на висоті, недосяжній для куль

■

— Воно ніби й так. Але треба врахувати, що там час від часу відбуваються бойові дії, по літаках стріляють... А клімат? Якщо не вбережешся, підхопиш малярію або ще щось. Отож замість заробітку — підступна хвороба, лікарняне ліжко. Добре, якщо все вдало скінчиться.

— Були випадки, коли по вас стріляли?

— Мені здається, що там немає літака, який не мав би пробоїн. На щастя, вони кульові, кулеметні. Сторони, які воюють, не мають ракет. Це нас рятує. Я стараюся летіти на висоті, недосяжній для куль. Але коли сідаєш на аеродром, то все може бути...

— Кого, що ви перевозили?

— І людей, і вантажі — цукор, рибу. Там видобувають дуже багато золота, алмазів. Цей народ теж потребує швидкого зв'язку з цивілізацією. В цілому доріг, населених пунктів дуже мало. А коли йдуть зливи, сполучення практично паралізоване. Тому там і в пошані небесні перевізники. Адже автомобілем товар можна через усю країну везти місяць, а літаком — лише годину-півтори. Ми жили у їхній столиці Кіншаса на віллі. Загалом умови нормальні. Однак, щоб дістатися до аеропорту, потрібні були неабиякі зусилля. Дорога розбита, занедбана. Відтинок шляху невеликий, але часом він забирав годину їзди на автомобілі.

— Куди ви літали?

— Країна дуже велика, тому якогось одного маршруту не було. Куди наймали, туди й летіли. Іноді протягом місяця не було жодного вихідного. Єдина проблема — їхні аеродроми, які дуже важко навіть назвати так. Приземляєшся, як правило, в багнюку, жах, пісок. Одне слово, жах! Київський пілот-колега, за два місяці не витримав, як то кажуть, лихої долі, попросився назад. «У мене,— сказав,— валідол скінчився...» Справді, летиш і не знаєш, яка смуга тебе чекає, зможеш сісти чи ні.

— А технічний стан літаків хтось контролює?

— Так. З нами летить технік. Але літаки працюють на знос. Після двох місяців вони стають такими брудними від вантажів, пасажирів, які просто нехтують елементарними правилами гігієни...

■ ■ ■

Електрика тільки у столиці і ще кількох великих містах

■

— Ви перевозили тамтешніх багачів?

— Не знаю. Можливо. Ці люди, гадаю, займаються бізнесом. Узагалі, населення живе дуже бідно. Там і немає великого стимулу працювати, щось вирощувати — в лісі можна знайти і банан, і «хлібні» корінці, якими більшість харчується, й іншу поживу.

— За яку ідею воюють тамтешні племена?

— Чесно кажучи, я так і не второпав. Але в усякому разі не за капіталістичну і не за соціалістичну. Дехто звик жити партизанською війною, грабіжницьким промислом...

— Що вас там ще вразило?

— Електрика тільки у столиці і ще кількох великих містах. Коли вночі перевозиш вантаж, іноді сотні кілометрів летиш — і не зустрічаєш жодного вогника!

— Чи вивчили мову місцевих тубільців?

— Звичайно, порозумітися з ними можу. Але здебільшого всі питання вирішуються англійською мовою.

— Чи полетите ще в Африку?

— Хотілося б, тобто життя змушує... Але є, скажімо, проблеми з отриманням ліцензії. Одне слово, там не мед, екстремальне середовище — не для слабкодухих, але й вибратися на ті заробітки не так просто. Нині на цьому деякі посередницькі структури хочуть нагріти руки за рахунок наших заробітків.

— Дякую за розмову.

Розмову вів Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

У НОМЕР

Литовці надають перевагу українкам

Згідно зі щорічною доповіддю Держдепартаменту США, у світі налічується від 700 тисяч до 4 мільйонів осіб, які утримуються в умовах, близьких до рабства. Зазначено, що Латвія, Естонія і Литва поставляють своїх сексуальних рабинь до країн Північної і Західної Європи. Через їхню територію проходять і транзитні шляхи торговців «живим» товаром.

Естонських жінок найчастіше переправляють до Німеччини, Нідерландів, Ісландії та Польщі. Литовок вивозять до Іспанії, Бельгії, Франції, Норвегії, Австрії і близькосхідних країн — Ізраїлю та ОАЕ. У свою чергу, до великих міст Литви поставляють жінок з Росії, України, Білорусі, сільських районів Латвії і Литви.

Латвійський уряд вживає певних заходів для припинення торгівлі людьми, але вони, вочевидь, недостатні. Вивезення з країни осіб з метою сексуальної експлуатації заборонено, проте закону про боротьбу з контрабандою і торгівлею людьми в Латвії немає. В доповіді зазначено, що 2001 року в країні таких справ було розслідувано більше, ніж у попередні роки. Але жодна з них не дійшла до суду.

У Латвії є кілька програм допомоги жертвам контрабанди та сексуальної торгівлі. Уряд також фінансує діяльність реабілітаційного центру для дітей, які побували в сексуальному рабстві та постраждали від насильства. Ведеться інформаційна кампанія серед батьків і потенційних жертв, однак цією діяльністю здебільшого займаються недержавні організації.

Схоже становище склалося і в Естонії. В цій країні також немає спеціального закону про боротьбу з контрабандою «живого» товару. Не було й судових процесів проти торговців людьми, але одного чоловіка, котрий скоїв такий злочин, було видано Феміді Нідерландів.

Литва, на відміну від сусідніх країн, виконує мінімальні стандарти боротьби з торгівлею людьми і вживає серйозних заходів для запобігання її найнебезпечнішим проявам. Державні медичні центри пропонують жертвам і їхнім родичам безплатну медичну допомогу, а поліція забезпечує їм фінансову підтримку, надає юридичні послуги.

Кримінальне і трудове законодавства країни містять закони про рабство, торгівлю людьми та контрабанду з метою сексуальної експлуатації. Литовська влада активно розслідує такі злочини і судить винних. Торік кількість таких справ збільшилася, і суди вже винесли вироки кільком контрабандистам, у тому числі одному колишньому поліцейському.

Литовський уряд реалізує кілька програм щодо боротьби з торгівлею людьми у співпраці з іншими країнами, зокрема з Білоруссю, Росією та Україною, а також з Німеччиною і Норвегією.

▼

Володимир СТРОЙ.

Люди про корупцію знають і хочуть боротися

Програма USAID «Партнерство за прозоре суспільство» діє згідно з міжурядовою угодою між Україною та США. Фінансує її Агентство з міжнародного розвитку США, а виконує корпорація «Девелопмент альтернатівс, інк.». Розрахована на три роки. Мета — сприяти розбудові демократичного громадянського суспільства, утвердженню верховенства права, поліпшенню соціального клімату та підвищенню участі громадян у виробленні політичних та економічних рішень. Основну діяльність спрямовано на розробку та запровадження комплексної антикорупційної програми на загальноукраїнському та місцевих рівнях.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Утім, ми не маємо ілюзій і не віримо в те, що одна організація може розв'язати таку глобальну проблему. Проте переконані, що спільними зусиллями зможемо багато чого досягти. Громадяни України мають знати про свої права, вірити, що вони — сила, здатна долати складні суспільні перепони, що можуть самі змінити своє життя на краще. Тому нашою програмою передбачено просвітницьку та інформаційну роботу. Для того, щоб більше зрозуміти проблему і знати, на чому зосередити свою діяльність, програма «Партнерство за прозоре суспільство» нещодавно провела загальнонаціональне опитування, яке висвітлило хворі місця суспільного організму.

Воно показало, що українці справді знають про цю виразку суспільства і схвильовані нею. Переважна більшість — 89% — вважає, що корупція є «серйозною проблемою». І що дуже показово, жоден з респондентів не визнав, що вона — надумана.

Про це громадяни знають не лише з чуток та преси. Більшість на власному досвіді переконалася у її процвітанні: 63% заявили, що вони особисто або члени їхніх сімей наражалися на прояви корупції, хабарництва чи запроданства державних службовців. Які називали мотиви для давання хабара? 68% вважають, що «немає іншого виходу»: не даси хабара — не розв'яжеш проблему. Отож, як свідчить опитування, є переконання, що система створює перешкоди, які можна подолати лише магічною силою «конверта».

■ ■ ■

«Корупція в Україні є, але не в нашому місті»

■

До того ж респонденти вважають, що в їхньому населеному пункті корупція менш поширена, ніж загалом по Україні. Їх позиція — «корупція в Україні є, але не в нашому місті».

Громадське опитування скасувало стереотип про те, що, мовляв, корупція вже давно стала процесом, який суспільство схвалює та широко підтримує. Результати дослідження підтверджують думку: близько половини громадян — 49% — вважають, що «це ганебне явище, яке не має жодних об'єктивних підстав», ще 18% опитаних вбачають у корупції «тимчасове явище, зумовлене процесами перехідного періоду».

Українці не довіряють зусиллям влади у подоланні цієї хвороби, а це — 55%. Більшість громадян — 62% — дає негативну оцінку боротьбі з корупцією в Україні. 21% вважають, що вона жодних наслідків не дає і ще 19% — майже не дає наслідків. І лише 20% мають оптимістичніші погляди і все-таки з щось вірять. Водночас 61% українців переконані, що повинні активніше працювати в громадських організаціях. Таке порівняння показує, що зневірені в ефективності боротьби, що її веде держава проти корупції, українці прагнуть мати більший вплив на суспільні процеси.

Марта КОЛОМІЄЦЬ, директор програми «Партнерство за прозоре суспільство».

Аланди як приклад самоврядування

На фінських Аландах — 6 500 островів з населенням 25 тисяч осіб — відбулися урочистості, присвячені 80-річчю самоврядування, в яких узяла участь президент Фінляндії Тар'я Халонен. Цей архіпелаг у Балтійському морі давно вже став прикладом того, як можна розв'язати складний вузол міжнаціональних територіальних суперечностей.

Довгі століття Аланди належали Швеції, і на островах досі мешкає шведське населення. Але після російсько-шведської війни 1808—1809 років архіпелаг разом з Фінляндією відійшов до Російської імперії. Після Лютневої революції 1917 року фіни почали активно вимагати незалежності, а мешканці Аландів звернулися до Швеції з проханням про возз'єднання. Незалежна Суомі не хотіла віддавати острови, і виник дуже гострий конфлікт. Радикально налаштовані шведи закликали до війни, але шведський король виявив стриманість. А Фінляндія запропонувала аландцям статус самоврядування, і це був її вдалий хід.

У 1921 році рада Ліги націй визнала суверенітет Фінляндії над Аландами за умови, що остр'вяни зможуть зберегти свої звичаї, мову і культуру. 9 червня наступного року відбулося перше засідання ландстингу — місцевого парламенту (нині лагтинг). Ця дата і стала днем самоврядування Аландських островів.

Спікером лагтингу нещодавно було обрано Вівеку Ерікссон. За її словами, самоврядування Аландів — «фантастична система». Це підтверджено таким фактом: Фінляндія благополучна країна, але ці острови — найбагатший її регіон. «80 років тому система самоврядування запроваджувалася в складній обстановці, нині вона діє дуже добре. Це результат регулярної роботи з її вдосконалення, що ведеться разом з центральною владою», — заявила Вівека Ерікссон під час зустрічі з журналістами.

У багатьох сферах життя Аланди діють майже як незалежна держава. Це стосується, наприклад, питань освіти, культури, охорони здоров'я, рибальства, транспорту, поліції, пошти, радіо і телебачення. В островів є свій прапор, свої поштові марки і навіть свої номери на автомашинах. Особлива міра самостійності Аландів виявилася в середині 90-х років, коли Фінляндія вступала до Європейського союзу. Острів'яни пішли за країною, але зуміли домогтися укладення особливого договору з ЄС, що дав їм змогу залишитися поза загальною податковою системою союзу. Тепер острови відгороджено податковим кордоном від усіх інших країн ЄС, зокрема і Фінляндії!

На Аландських островах діє рух за незалежність. Але він не має великого успіху, бо система самоврядування постійно поліпшується. «Ось коли розвиток самоврядування зупиниться і застигне на місці, тоді рух за незалежність спіймає вітер у свої вітрила», — підкреслила спікер лагтингу.

Центральна влада Фінляндії це також добре розуміє. Статус Аландів не раз поліпшувався. Нині тривають переговори, бо Гельсінкі та Аланди прагнуть разом ловити вітер у свої вітрила.

Марат ЗУБКО.
Гельсінкі.

Юні футболісти з Калькутти вболівають за бразильців. Про це свідчить їх «макіяж», виконаний у жовто-зелених кольорах бразильського прапора.

Фото АП.

Українець? Так і запишемо: «поляк»

У Польщі завершився перший у післявоєнній історії країни загальнонаціональний перепис населення. Перші його результати буде оприлюднено тільки в жовтні, але методи проведення вже сьогодні викликали протест представників української та словацької меншин.

Як **повідомляє «Дойче Велле»**, найбільші проблеми поставали навколо питання про національність. У деяких регіонах Польщі рахівники заповнювали цю графу простим олівцем, а інколи відверто піддавали сумніву існування якоїсь національності та автоматично вписували «польська».

У комюніке Об'єднання українців у Польщі зазначено, що «такі дії оцінюються як намагання вплинути на результати перепису. Вони призводять до зниження вірогідності зібраних даних, зокрема щодо числа польських громадян, що належать до національних та етнічних меншин». Про схожі проблеми повідомили діячі Руху автономії Сілезії, яким довелося чути від рахівників, що сілезької національності немає.

Омріяний статус

Остаточне рішення про надання Україні ринкового статусу в контексті антидемпінгових розслідувань буде прийнято наприкінці серпня цього року. Про це повідомив у понеділок на прес-конференції Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Карлос Паскуаль.

Така орієнтовна дата надання згаданого статусу була зафіксована у спільній заяві уряду України та уряду Сполучених Штатів Америки, підписаній після завершення 19 квітня у Вашингтоні 11-го засідання україно-американського економічного комітету. Як **передає УНІАН**, уряд кілька разів звертався до США з проханням прискорити розгляд пропозицій про надання Україні статусу країни з ринковою економікою. Відповідні пропозиції було надіслано до Вашингтону і в жовтні 2001 року, але тоді представники США жодним чином на них не відреагували.

«Тоді лічити почали ми рани...»

У понеділок у затишному Камергерському провулку Москви, де розташовані МХАТ ім. А. Чехова і безліч кафе та ресторанчиків, мені вдалося спостерігати за роботою комісії уряду столиці, яка описувала збитки від дій погромників. Її члени розмовляли з хазяями закладів і відбивалися від надокучливих журналістів, яких цікавило питання: «Хто заплатить за вставляння вітринних шибок?» Відповіді на нього не було, а ось порад — достатньо. «Ставте броньовані шибки», — переконував чиновник доведеного до відчаю хазяїна китайського ресторану, розтрощеного на 4800 доларів. У Будинку книги «Москва» розбито вітрин на 8000 доларів. Тут поки що вставили звичайне скло і чекають, коли буде прийнято рішення на офіційному рівні про компенсацію збитків. Але всі журналісти сходяться на тому, що всім матеріально потерпілим дадуть лаконічну відповідь: «Не діждетеся!»

Уже підраховано: за 40 хвилин погрому в Москві розбито вікна на 240 об'єктах, знищено 45 рекламних щитів, 9 телефонних кабін, спалено й понівечено близько 80 машин і майже у ста вибито скло. Але найсумніший підсумок — двоє загиблих (17-річний А. Труженніков і «омонівець» І. Баматов) та 72 госпіталізованих з різними ступенями поранень.

Подали у відставку начальник московської міліції та його заступник, який у неділю чергував по місту. Міністр відставки начальника не прийняв, а його заступника звільнили. Але основний розбір подій, визначення винних і їх покарання ще попереду. Сьогодні московська влада на чолі з мером Ю. Лужковим, котрий перервав відпустку на Кіпрі й терміново повернувся до столиці, з'ясовуватимуть це, а також вирішуватимуть, чи варто транслювати на міських телемоніторах матч Росія—Бельгія. В. Шанцев, який залишився на «господарстві» у відсутність мера, вважає, що відмова від трансляції — це визнання слабкості влади та капітуляція перед скінхедами і погромниками.

Глава уряду М. Касьянов із жалем констатував, що тепер Росії навряд чи вдасться домогтися права приймати в себе чемпіонат Європи з футболу. Всі газети тепер друкують репортажі з поля битви, шукають винних, надають слово видатним політичним і громадським діячам, які морально оцінюють те, що сталося, і радять «загвинтити гайки». У Думі подейкують про те, щоб пиво законодавчо було визнано алкогольним напоєм (під час трансляції всі кіоски жваво торгували пивом у пляшках), що потрібно розбиратися з рекламою (на екранах під час матчу було показано рекламний ролик, в якому чоловік бейсбольною биткою розбиває скло автомобіля).

Одне слово, привід для роздумів нова кривава неділя дала всім верствам російського суспільства. І особливо владі, яка намагалася не помічати хуліганських витівок стосовно представників інших національностей. Наприклад, буквально минулої п'ятниці троє з міліцейськими посвідченнями забили ногами до смерті азербайджанця, котрий зробив їм зауваження: мовляв, для того, що ви робите на вулиці, є туалети. Про цю смерть у Москві воліють казати пошепки. У випадку з масовим погромом цей номер не проходить. Але чи зможе влада зробити правильні висновки, чи просто «загвинтить гайки» демократії, що розгулялася?

Ярослав СЕРГІЄНКО.
Москва.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ **Київ**

Терорист у Кувейті лише народився

Як повідомило «ГУ» Посольство Кувейту в Україні, Халід Шейх Мухамед, котрий згадується ЗМІ як один із головних підозрюваних в організації терактів 11 вересня у США, не є громадянином держави Кувейт. Після розслідування відповідними органами Кувейту було встановлено, що Халід Шейх Мухамед — громадянин Пакистану. В Кувейті він лише народився в сім'ї громадян Пакистану і мешкав у країні зовсім короткий час.

Грецькі пропозиції

Греція запропонувала українським підприємствам взяти участь у будівництві з'єднувального газопроводу між Туреччиною і грецьким кордоном для транспортування природного газу до Південної Європи. Про це повідомив міністр палива і енергетики України Віталій Гайдук після робочої зустрічі з делегацією уряду Греції на чолі з міністром розвитку цієї країни Апостолосом Тсохатзопулосом. Цей газопровід є продовженням трубопроводу Тебріз (Іран) — Анкара (Туреччина), його вартість оцінюють у 300 млн. доларів. Грецька сторона зацікавлена також у купівлі української електроенергії та участі в приватизації українських генеруючих компаній.

Новий контракт

Україна минулого тижня уклала з Пакистаном новий контракт вартістю 100 мільйонів доларів, за яким упродовж трьох років має поставити до Пакистану 285 трансмісійних відділень — двигунів з необхідним устаткуванням, які встановлять на новий пакистанський танк «Аль-Халід».

■ **Токіо**

За заслуги у зміцненні дружби

За значні заслуги в розвитку двосторонніх зв'язків, зміцненні дружби між українським і японським народами Державному міністру у справах фінансової політики уряду Японії пану Хако Янагісаві було вручено орден «За заслуги» III ступеня. Пан Янагісаві є відомим політиком, а також Генеральним секретарем парламентської асоціації японсько-української дружби. Церемонія вручення відбулася в Посольстві України.

■ **Москва**

Велике свято для семи відсотків росіян

Попри те, що день прийняття Декларації про державний суверенітет Російської Федерації відзначається в країні вже понад десять років, аж ніяк не всі росіяни знають, з якої нагоди 12 червня оголошено вихідним. За даними фонду «Громадська думка», лише 62 відсотки опитаних дали правильну відповідь на відповідне запитання. Для третини росіян 12 червня нічого не значить, стільки само респондентів просто вважають його додатковим вихідним днем і лише 7 відсотків громадян РФ вважають його великим святом.

■ **Рим**

Перемогти голод

Учасники Римського продовольчого саміту обіцяють до 2015 року вдвічі скоротити число голодуючих у світі. Про це йдеться у спеціальній декларації, ухваленій учора на форумі Всесвітньої продовольчої і сільськогосподарської організації ООН (ФАО).

Для цього щорічні асигнування на розвиток сільського господарства на планеті необхідно збільшити на 24 млрд. дол. Нині у світі голодують більш як 800 мільйонів, а 24 тисячі щодня вмирають від голоду.

■ **Фотофакт**

Виявлене в Хевроні тіло Еймана Жулані оглядають службовці. Згідно з палестинськими джерелами, Жулані та його напарник вели шпигунську діяльність на користь Ізраїлю.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Вузол, що розв'язує всі проблеми

СТАЛЕВІ МАГІСТРАЛІ

Швидше, швидше, швидше...

Одного разу генеральний директор «Укрзалізниці» Георгій Кірпа сказав, що Придніпровська магістраль має притаманну тільки їй особливість. А вже начальник магістралі Олександр Момот згодом пояснив, у чому тут річ. Не тільки в тому, що вона провідна на всіх головних перевезеннях України. Це — найзавантаженіший у нашій державі напрямок між Донбасом і півднем та Карпатами. Але особливість не лише в цьому. Придніпровська залізниця, як жодна інша, не стоїть на місці, постійно удосконалюється та змінюється, освоює нові передові технології і нову сучасну техніку.

— І це правда, — каже заступник начальника залізниці і водночас директор Дніпропетровської дирекції залізничних перевезень Анатолій Мосендз, — що наша магістраль постійно оновлюється і прогресує, і жодні економічні випробування та труднощі не стали їй у цьому на заваді. Сьогодні магістраль зовсім інша, ніж раніше.

Цікаво, що самі залізничники свою Придніпровську магістраль шанобливо називають Примою. В такому разі Дніпропетровський вузол залізниці — її окраса, надбання і гордість. Досить завітати на вокзал станції Дніпропетровськ, щоб у цьому переконатися. Вокзал за останні роки так реконструювали, що його не пізнали не те що гості міста, а й навіть місцеві старожили. Якщо Дніпропетровськ дістав змогу не соромитися нарешті вокзалом як своєю візитною карткою, то залізниця — надавати усі необхідні, а то вже й вишукані численні послуги пасажирам.

— Так, залізниця починається зі станції і вокзалу, — погоджується Анатолій Мосендз, — але потім для кожного, хто вирушає у поїздку чи відправляє свої вантажі, важливіше, що далі. Тож коли говорити про Дніпропетровський вузол, я образно сказав би так: нині це для наших клієнтів не гордіїв вузол, а вузол, котрий розв'язує всі проблеми замовників і пасажирів.

Слова гарні, але що за ними? А хоч би те, охоче уточнює директор головної магістралі дирекції з перевезень пасажирів і вантажів, що колійне господарство в межах Дніпропетровського вузла оновлено практично на сто відсотків. Таких темпів заміни старих рейок винятково на рейки важкого типу, а дерев'яних шпал на бетонні — не вдавалося домагатися навіть у найкращі часи. Максимального впровадження досягли так звані безстикові колії — оксамитові, як їх ще називають. Кому потрапляли доводилося подорожувати через Дніпропетровськ, на дільницях, що ведуть з нього до станції П'ятихатки чи Синельникове і Чаплино, той мав звернути увагу, що колеса вагонів тут не стукають. Бо рейки зварені в безперервну нитку. Понад триста кілометрів колії належать тепер до швидкісних. Поїзди мчать по них 120 кілометрів на годину.

— А цього року наше завдання, — каже директор Дніпропетровської дирекції, — збільшити швидкість до 140 кілометрів на годину.

Ось тут і треба сказати, що проблема прискорення руху і пасажирських, і вантажних поїздів актуальна загалом для «Укрзалізниці». Іншого просто не може бути, якщо ми хочемо інтегруватися в європейське співтовариство. В Європі залізничні експреси досягають швидкості 300 кілометрів за годину, а подекуди й більше. І це не якась забаганка — це необхідність і економічна вигідність. Бо не скласти залізниці конкуренції тому ж автомобільному транспорту, якщо вона тижнями доставлятиме вантажі на відстанях, де можна впоратися за день-два. Або на півдоби довше везтиме своїх пасажирів з пункту А в пункт Б. Усе наше життя прискорюється, отож, щоб не відставати від його темпів, залізничникам також доводиться швидше «перебирати колесами».

Керівник Дніпропетровської дирекції залізничних перевезень Анатолій Мосендз

Отже, і саме Дніпропетровський вузол для усієї «Укрзалізниці» служить нині випробувальним полігоном оперативнішого, ніж досі, проведення поїздів. Це означає, що вузол справді на повних парах і навіть до більших, ніж начебто можливо, параметрів «дотягує» свою технічно-експлуатаційну політику. Адже швидше, швидше, швидше — це і надійніше та безпечніше. Дистанція колії справді бездоганно впоралася з оновленням свого господарства. Але її зусиль ще замало. Не менше навантаження припадає і на дистанцію сигналізації та зв'язку. Адже що більша швидкість, то безвідмовніше має працювати автоматизоване управління рухом. Восени минулого року саме на базі Дніпропетровського залізничного вузла «Укрзалізниця» влаштувала нараду з запровадження та експлуатації найдосконаліших стрілочних переводів. Зрозуміло, що не випадково: дніпропетровські стрілочники не побажали бути «крайніми» і разом з ученими та фахівцями тутешніх інженерно-транспортного університету і стрілочного заводу налагодили виробництво власних систем колійних переводів, які нічим не поступаються дорожчим за ціною імпортним.

І цікаво підвів риску у нашій розмові директор Дніпропетровської дирекції залізничних перевезень Анатолій Мосендз. Ми, сказав він, даємо стимулювальну фору місцевим підприємствам промисловості і аграрного сектору, всій потужній місцевій економіці нарощувати і поглиблювати та розширювати зв'язки і на внутрішньому, і на зовнішньому ринках.

— Бо нині щодоби відправляємо завантаженими в середньому 930 вагонів, а подаємо на розвантаження 880, — розповідає Анатолій Іванович. — А це практично в два з половиною разу менше, ніж маємо запаси потенційних можливостей. Отож нехай усі дають продукції ще більше, ми її перевеземо за призначенням.

Вокзал станції Дніпропетровськ

А це не остання ще електричка

До речі, заміна рейок раніше завжди супроводжувалася тимчасовим обмеженням швидкості руху поїздів. Доводилося чекати, поки порушене полотно — гравійовий баласт — ущільниться та «вляжеться». А в Дніпропетровську, по-перше, за власною конструкцією склали машину, котра дуже ретельно кладе в баласт бетонні шпали. По-друге, придбали уже австрійську, яка методом вібрації ще й вирівнює і трамбує бездоганно гравій, що по колії відразу можна мчати з граничною швидкістю.

Тому не випадає дивуватися, що коли Дніпропетровський електровозобудівний завод, який раніше спеціалізувався на випуску тягових машин тільки для кар'єрів, шахт та рудників, зважився створювати перший український магістральний електровоз, то випробовувати його дослідні зразки було довірено дніпропетровським локомотивним бригадам. І вони блискуче впоралися з цим завданням.

Але є одне «але». Електровози Дніпропетровського заводу призначені для вантажних перевезень. Пасажирські здійснюються локомотивами принципово іншого типу. Тут є різниця: одні мають зрушувати з місця і переміщати по рейках великовагові багатотонні ешелони, інші — набагато легші пасажирські, але досягаючи значно більшої швидкості. Так от, в Україні ніхто не береться за випуск саме швидкісних електровозів, а імпортні завжди дорожче коштують.

— І ми на пасажирських перевезеннях експлуатуємо локомотиви ще чехословацького виробництва, а нові в останній раз одержували майже вісім років тому, —повідомляє начальник локомотивного депо станції Дніпропетровськ Григорій Мізін.

Ні, гвалт кричати ще рано. Гарантовані терміни служби цих машин — 33 роки. Із 60 чеських електровозів ЧС-2 чи ЧС-3, які є нині у розпорядженні Дніпропетровського депо, лише кілька наближаються до критичної вікової межі. Та й треба знати, що утримують їх тут та експлуатують на дуже високому технічному рівні. Як розповідає Григорій Мізін, діє найкраща на мережі вітчизняних залізниць система контролю за станом машин. Що після кожного рейсу бригади ремонтників ретельно оглядають і «обстукують» електровози — це сьогодні уже не головне. Заїжджає машина на спеціальний стенд, і за кілька хвилин комп'ютер віддруковує повний «діагноз», як «почувають» себе усі її вузли та агрегати.

— Та й багато важить професіоналізм, досвід наших локомотивних бригад, — продовжує Григорій Мізін. —Нашим машиністам ціни не скласти. Таким, як Євген Борзов, Олександр Світенко, Олександр Тацько —перелік прізвищ, якими ми пишаємося, повірте, великий.

І все-таки проблема старіння та зношення парку пасажирських електровозів для депо є. У минулому році під навантаженням вони разом промчали 23,6 мільйона кілометрів — удвічі більше, ніж електровози інших локомотивних депо Придніпровської залізниці. То хоч ніби й загодя, а ми уже задумуємося, — каже головний інженер депо Володимир Всеволодський, — чим же будемо незабаром міняти свої старі електровози?

Бо ось яка ситуація постала з електропотягами для приміських перевезень — електричками, як ми їх називаємо. Практично усі, що є в наявності Дніпропетровського вузла, вичерпали або вичерпують свої ресурси. Стосовно зовнішнього й особливо внутрішнього вигляду й казати не варто —страхіття, а не електропоїзди. Купувати нові у Прибалтиці — й за рік бодай на один не стягнешся, так вони дорого коштують. З ремзаводами теж домовлятися важко — деруть, як липку. Два-три роки тому здавалося, що катастрофи не уникнути.

— Так і з'явилася ідея власними силами ремонтувати електропотяги, — свідчить Володимир Всеволодович, — що обернулася для нас успіхом та славою, на які ми і не сподівалися.

Справді, слава прийшла, коли торік у локомотивному депо станції Дніпропетровськ зі старої і побитої до цурки електрички зробили лялечку. Ви про це чули, бо про електропоїзд «Січеслав» писали багато: вагони з м'якими сидіннями й оздоблені найсучаснішими матеріалами, вагони для пасажирів з дітьми і окремо для тих, хто перевозить чималі вантажі.

— Ми зрозуміли, — каже директор Дніпропетровської дирекції залізничних перевезень Анатолій Мосендз, — що не святі горшки ліплять. І самотужки освоїли усі технології з ремонту електричок, а точніше, з їх реконструкції. Цього року ще одну лялечку випустили на маршрути — електропотяг «Лоцман».

Ці приміські потяги підвищеної комфортності дали й неабиякі економічні дивіденди. В осінньо-зимовий період вони обслуговують найзаселеніше пасажирами кільце Дніпропетровськ — Синельникове — Запоріжжя —Нікополь — Кривий Ріг — Дніпропетровськ і навпаки. А влітку щодня здійснюють перевезення відпочивальників у Крим і назад. Літній варіант їх використання й поготів припав до вподоби тисячам і тисячам мешканців і своєї, Дніпропетровської, і сусідніх південних областей.

У вагоні електропоїзда підвищеної комфортності «Січеслав»

Котиться, котиться оновлений вагон

Начальник Придніпровської магістралі недавно зустрічався з журналістами і розповідав таке: оновленням своїми силами рухомого пасажирського парку залізниця «убиває відразу кількох зайців». По-перше, розв'язує проблему створення для своїх клієнтів-пасажирів набагато комфортніших умов. По-друге, капітальні ремонти на власних підприємствах —з повним демонтажем і потім відновленням вагонів — коштують значно дешевше, ніж на спеціалізованих заводах. Їм на зло, власне, і взялися залізничники самі за діло. Нарешті, третє: прискорювати рух поїздів загалом, вантажних і особливо пасажирських, без паралельного прискорення приміських електричок, аж ніяк не можна. Інакше останні плутаються «під колесами», заважають і гальмують пропускну спроможність перегонів. То треба, щоб і технічний стан електропотягів не викликав сумнівів, тим паче побоювань.

Анатолій Салазкін (ліворуч), який багато років працював головним інженером дистанції колії, і його учень Сергій Михальчук, нинішній головний інженер дистанції колії

— Оці всі чинники спонукали нас відважитися і на самостійне оновлення вагонів пасажирського парку, —каже тепер начальник Дніпропетровського вагонного депо Юрій Кебел. — Просто діватися не було куди: хоч як переконували ми вагоноремонтні підприємства, що пасажирам нині треба зовсім інші послуги гарантувати, а коштувати відповідні реконструкції мають набагато дешевше, ніж вони правлять — нічого не вийшло. Тоді ми й зметикували, що марно учити вчених їсти хліб печений. Ми й самі не в тім'я биті!

Для початку розібрали і заново, за власними кресленнями, задумами та рішеннями, склали відразу не якийсь там «задрипаний», а так званий спальний вагон — СВ. І перший же млинець, уявіть собі, не виявився глевким. Ми його повезли, пригадує заступник начальника депо Анатолій Білоус, до Києва на виставку, і на власні очі бачили, як не вірив, що це не серійного, а «саморобного» випуску вагон, гість виставки, начальник Департаменту пасажирських перевезень Росії Валерій Шатаєв. Він сумнівався, що це диво ще й створено на базі колишнього радянського вагона, який давно відслужив свій вік.

А недавно на перший перон свого вокзалу дніпропетровські залізничники запросили чи не півміста — презентували цілий пасажирський потяг. Одинадцять вагонів, які оновили у тих же цехах власного вагонного депо. Запрошені оглядали їх зовні і не знаходили різниці від нових, заводського виробництва. Заходили у вагони і захоплювалися: «Не може бути!». Спальні з одномісними номерами для бізнесменів або чиновників високого рангу — тут і комп'ютер з послугами Інтернету та електронної пошти, і мобільний телефонний зв'язок. У купейних вагонах і сімейні кабіни з двоспальними полицями для дорослих і ліжками для дітей, зокрема і для малолітніх. А в усіх без винятку вагонах — телевізори та кондиціонери, внутрішній телефонний зв'язок, термінали з продажу квитків і навіть душові кабіни.

Перший український магістральний тяговий електровоз дніпропетровського виробництва

Постає, одначе, запитання, як вдається це дніпропетровським залізничникам? Тим паче, що цього року своїми силами вони збираються уже відремонтувати більш як сотню пасажирських вагонів. Відповідь така: вагонне депо станції Дніпропетровськ має неабиякий досвід забезпечувати надійний стан рухомого пасажирського парку. Ще в рамках колишнього союзного Міністерства шляхів сполучення воно було виділене в експериментальне із відпрацювання нормативної системи утримання вагонів. Відтоді тут і народився напрочуд творчий колектив АСУ, який з перших днів і дотепер очолює Володимир Півень.

— Жодна залізниця і жодне депо в Україні не мають змоги так пильно стежити за справністю вагонів, їх колісних пар і всіх інших механізмів, як ми, — розповідає Володимир Олексійович. — У чому наша особливість і відмінність? У тому, що усі параметри кожного пономерно вагона під контролем електронно-обчислювальної техніки.

У пам'яті машин уся інформація про кожен вагон: рік випуску, дати ремонтів і заміни тих чи інших вузлів, технічний стан діючих тощо. Повертається вагон з рейсу — машини знову «прощупують» його своїми датчиками, і якщо все гаразд, жодних відхилень та загроз, видають паспорт на подальшу експлуатацію. Але якщо є якісь очевидні поломки чи бодай симптоми неминучих неприємностей, паспорт від комп'ютерів марно чекати. Натомість вони видають протокол необхідних профілактичних чи й капітальних втручань. Як жартують у вагонному депо, навпомацки тут нічого не зробиш — хочеш не хочеш, а мусиш слухатися автоматизовану систему.

А це значить, запевняє насамкінець начальник служби АСУ вагонного депо Володимир Півень, що нашим пасажирам, крім нині прекрасного сервісу, ми традиційно гарантуємо й надійні та безпечні поїздки. Чого, як з'ясовують опитування, насамперед люди і чекають від залізниці.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Фото Бориса КОВТОНЮКА.

В обчислювальному центрі Придніпровської залізниці

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Дякуємо вам дуже, хлопці!

Переважно такими словами закінчуються листи вдячності на адресу співробітників Державтоінспекції України. І надходять вони до Головного управління ДАІ з усіх куточків країни. Як тут не згадати слова головного автоінспектора України Олександра Міленіна, що керівництву ГУДАІ вдалося переламати свідомість своїх співробітників на гуманізацію взаємостосунків з учасниками дорожнього руху.

Ось що пише Микола Степанович Зелінський з Криму:

«Хочу подякувати співробітникам відділу ДАІ м. Керчі, які не залишилися байдужими до мого горя. А сталося ось що. Вранці 3 травня цього року я пішов у гараж по свій мотоцикл. Який же для мене був удар, коли я побачив зламані ворота, а єдиний транспортний засіб було викрадено. Як мені, пенсіонерові з 42-річним стажем, ветеранові праці було прикро. З цим горем я й звернувся до працівника ДАІ — старшого інспектора розшуку Юрія Вітенка. Уважно мене вислухавши, він оперативно зорієнтував усі наряди та мобільні групи ДАІ на пошук мого мотоцикла. Минуло небагато часу і заступник командира взводу Є. Самойлов особисто затримав двох грабіжників.

Я вельми вдячний працівникам ДАІ нашого міста за те, що вони враз відгукнулися на моє прохання.

Дуже дякую вам, хлопці!».

А ця добірка листів надійшла від групи ветеранів Великої Вітчизняної війни зі Стаханова, що на Луганщині. В усіх вони просять подякувати колективу місцевої ДАІ на чолі з начальником — майором міліції Геннадієм Щербаковим за зворушливу увагу до фронтовиків, приділену ними під час проходження техогляду. Читаючи ці листи, ще раз переконуєшся в тому, як цінують увагу і турботу до себе наші ветерани. Саме про це й написав підполковник запасу Микола Тиров: «Приємно усвідомлювати, що є в нашому житті люди, здатні допомогти людям похилого віку. І мені, як колишньому фронтовику, радісно бачити і спілкуватися з увічливими, коректними співробітниками Стахановського ДАІ, завжди готовими надати потрібну допомогу».

Ще один лист на адресу начальника Стахановської ДАІ Геннадія Щербакова надійшов від пенсіонера МВС Олексія Зінчука:

«У правоохоронних органах я працював понад 20 років. З вини п'яного водія, котрий вчинив на мене наїзд, я змушений був піти зі служби. Дякую колективові державтоінспекції м. Стаханова. У скрутний час вони морально підтримали мене. А як важливо нині знати, що про тебе пам'ятають, турбуються, не забувають. Більше таких людей нам зустрічалося б у житті, як колектив, очолюваний Щербаковим».

З листами знайомився Володимир ЕННАНОВ.

«Куємо» кадри. Для кого?

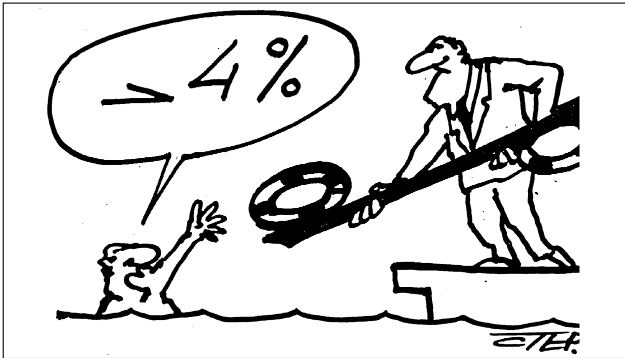
ДУМКИ ВГОЛОС

Уже другий рік поспіль морське агентство «Кристал Маріна», офіс якого розташований на вулиці Троїцькій в Одесі, набирає кадетів на судна зарубіжної компанії «Марлоу Навігейшн». Для проходження там плавпрактики. Нещодавно до Одеси приїздив один з керівників цієї компанії, щоб особисто провести співбесіди з курсантами морської академії, морського університету, морехідних училищ. За результатами співбесід близько півсотні курсантів під час літніх канікул відправляються в рейси. Компанія забезпечує їх квитками в зарубіжні порти, де вони пересядуть на судна, агентським обслуговуванням, харчуванням, спецодягом, страховкою і навіть невеликою зарплатою.

Благородний, погодьтеся, жест. Адже більшість наших спеціальних навчальних закладів морського профілю нині не має, на жаль, плавзасобів, де б курсанти на практиці оволодівали непростим ремеслом судноплавання. А різні там «сухопутні» тренажери не замінять судна, що перебуває в рейсі, нерідко за екстремальних обставин, що виникають у морях і океанах. І повноцінним штурманом чи механіком, скажімо, хоч як успішно курсант оволодіває знаннями в стінах навчального закладу, такий фахівець одразу не стане. А ось з кадета, який побував у морях-океанах хоча б кілька місяців, — цілком можливо. Навіть чимало з тих, хто пройшов плавпрактику минулого літа, нині йдуть у рейси вже не кадетами, а зараховують їх на робітничі посади з відповідною зарплатою, яка далеко не кадетська.

Утім, таке меценатство — зовсім не безкорисливе. І цього не приховують ані «Кристал Маріна», ані «Марлоу Навігейшн». Вони заздалегідь вербують молодих фахівців — до того ж найкращих! — саме для роботи в іноземній судноплавній компанії. Фахівців, які здобули освіту в українських навчальних закладах і є громадянами України. І які, на жаль, не можуть застосувати свої знання та сили в рідній країні. З двох тисяч дипломованих офіцерів, що їх щороку випускають спеціальні навчальні заклади України морського профілю, близько 1,5 тисячі фахівців не знаходять роботи вдома і змушені найматися під чужий прапор. А коли вести мову про рядових моряків, то тут рахунок іде вже на десятки тисяч. Знову-таки — на користь закордону.

То може, — лунають, бува, і такі пропозиції — прикрити деякі з навчальних закладів? Обмежитися підготовкою такої кількості фахівців, яка диктується нинішніми потребами своєї країни? Чому, мовляв, маємо «кувати» кадри для закордону? «У жодному разі! —переконані не тільки працівники навчальних закладів, які, зрозуміло, прагнуть утриматися на роботі, а й моряки-практики, фахівці та керівники галузі. — Тоді вже ніколи Україні не відродитися як авторитетній морській державі». З цим не можна не погодитися. Так, ми втратили (не так через недолугість, вважає автор, як через користолюбство й пожадливість держчиновників різного рангу та деяких колишніх керівників галузі і пароплавств) сотні суден вантажного і пасажирського флоту, довели до повного краху найбільшу з вітчизняних судноплавних компаній — Чорноморське морське пароплавство. Але ж начебто прагнемо відродитися як морська держава. Інакше, це розуміютьніби всі, залишимося на узбіччі ринку морських перевезень. Маємо ж для відродження чималі можливості: значну частку Чорного моря з його виходом на простори світового океану, ріку Дунай, що зв'язує з усією Європою, внутрішню водну транспортну артерію — Дніпро, через нашу територію проходить кілька міжнародних транспортних коридорів, діють вітчизняні могутні порти, низка яких, на щастя, не здає своїх позицій, навіть нарощує потужності. Маємо, нарешті, й отой надійний кадровий потенціал, що його плекають спеціальні навчальні заклади. Немає (точніше — вкрай обмаль) лише суден, екіпажі яких хоч сьогодні сформували б наші, вітчизняні, фахівці вищого й середнього рангу, щоб повести ті судна в усі кінці світу — з вантажами, пасажирами. Відсутність суден —ось корінь зла. З відродження флоту варто розпочинати, ось на чому треба зосередити зусилля і транспортного відомства, і уряду, і парламенту, усієї держави.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Спроби у цьому напрямі останніми роками начебто й робили. Обнадіяла постанова уряду (кількарічної давності) щодо відродження Чорноморського морського пароплавства, але вона так і не була виконана. Щоб начебто повернути судна з «офшорних ковбань», створили холдинг «Сі Трайдент», діяльність якого суворо засекретили не тільки для широкої громадськості, а навіть для народних депутатів. Аж раптом з'ясувалося, що кількість суден у ньому за рік зменшилася майже наполовину. Проголосили створення об'єднання «Український комерційний флот», яке, за словами чиновників Мінтрансу, мало замінити зруйноване і розкрадене ЧМП і до якого, згідно з відповідним наказом, повинні були увійти п'ять діючих пароплавств. А увійшло, та й то поки що на папері, тільки два, решта — акціонерні, орендні — утрималася. Аби ідея не провалилася остаточно, у Мінтрансі обрали, м'яко кажучи, дивний шлях: видали наказ, яким зобов'язали морські порти передати об'єднанню «УКФ» судна портофлоту. При цьому порушили усі норми нашого законодавства. До того ж портофлот — то малопотужні судна каботажного плавання, на них статусу морського перевізника, який конкурував би з відомими судноплавними компаніями світу, не здобудеш.

Отакі були досі спроби. Нульові, можна сказати. А потрібні реальні кроки. Які саме — видніше фахівцям. Безперечно лиш одне — маємо споруджувати новий власний флот. Потужності для того маємо передусім у Миколаєві, Керчі, Херсоні, Києві. Бракує грошей? Це правда. Але ж, відомо, гроші роблять гроші. Малі — великі. У тім числі через конкурентоспроможний флот — засвідчують і наша практика, і нинішній досвід багатьох країн. Отож мусимо знайти на перших порах хоча б оті «малі» гроші. Щоб потім мати змогу вкладати в суднобудування дедалі більше. Тільки таким шляхом можемо відродитися як морська держава. Й тільки в такому разі «куватимемо» кадри не для закордонного дядечка, а для власного українського флоту. Іншого не дано.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Поєдинок на митній смузі

МИТНИЙ БАР'ЄР

На мальовничих кручах Західного Бугу, який блакитною стрічкою в'ється поміж давньоруських високих валів, розташувався українопольський міжнародний митний автоперехід «Устилуг — Зосін». Міст через річку за компартійних часів іменували «мостом Дружби», а тепер — це своєрідне поле бою між вартовими воріт держав і контрабандистами. Зустрічаючись у митній зоні, протиборці воюють за свій стиль життя і власні переконання...

Іномарка «відмита» — коли без мита

Як розповів начальник митного автопереходу «Устилуг» Віталій Кучман, тутешня митниця вигідно різниться поміж подібних на польській ділянці кордону. П'ять років тому тут було запроваджено спільний митно-прикордонний контроль. На в`їзді автотранспорту в Україну огляд здійснюється волинськими і польськими митниками та прикордонниками на нашій території, а на виїзд — на теренах Польщі. І хоча автоперехід «Устилуг — Зосін» зажив слави у порушників як непрохідний, мало не кожен п'ятий турист намагається обдурити вартових кордону.

Як це роблять

Найуживаніша афера на митниці — намагання обійти процедуру розмитнення ввезених з-за Бугу імпортних авто. Спершу їх конфісковують за рішенням суду, а потім продають через своєрідний аукціон, що дозволяє уникати сплати мита.

Донедавна спритні перевізники ухилялися від розмитнення, ввозячи з-за кордону поагрегатно розібрані машини. За незаманий «Мерседес» вартістю 100 тисяч євро потрібно сплатити майже 30 тисяч євро мита. Натомість за відокремлені агрегати сума митного збору не перевищує 5 тисяч євро. Отож бо, на польському боці легковик повністю розбирали, а в Україні знову складали. Причому робили це на фірмових станціях техобслуговування, де зібрана машина ніби на світ народжувалася. Відтак навіть замовник авто не здогадувався про махінацію. А хитрий перевізник клав у кишеню калим — близько 20 тисяч євро.

Доволі популярним є ввезення контрабандних іномарок з так би мовити домашніми реєстраційними документами. Водії дістають удома папери на легковик, купують за Бугом автомобіль, чіпляють заздалегідь заготовлені номерні знаки і вирушають у зворотну путь нібито на своєму, українському, авто.

«Бензовози» — легальні. «Спиртовози» — ні

Щодоби автоперехід «Устилуг — Зосін» перетинають понад 1000 легковиків. Є серед мандрівників водії, які впродовж 24 годин «відвідують» митницю по кілька разів. Їх жартома називають «бензовозами», або «легальними конрабандистами», бо займаються перевезенням і продажем пального цілком законно. Для бізнесу вони використовують об'ємні бензобаки власних іномарок. На одному боці кордону заливають повний бак пальним, а на другому — збувають його постійним клієнтам. І оскільки різниця у вартості бензину і солярки доволі істотна, такі заробітчани за дві-три ходки кладуть до кишені щонайменше півсотні доларів. Їх ніхто не зупиняє. Бо заборони на переміщення пального, вартість якого не перевищує 100 тисяч євро, немає.

Інша справа — «спиртовози», яким дозволено перевозити через митницю не більше одного літра «аква віти». Зазвичай зажерливі контрабандисти у тайниках везуть до поляків сотні літрів спирту. Найчастіше заливають його у подвійні паливні баки, що облаштовані спеціальними клапанами. Такі схованки виробляють на заводах, у майстернях тутешніх Кулібіних. Найважче віднайти отвір, з якого відкачують спирт. Можуть виявитися у найнесподіваніших місцях. Наприклад, у двох «Маздах» з Рівненщини ці «соски» заховали під коробкою перемикання швидкостей.

Несподіванкою для митників було ще одне ноу-хау: контрабандний спирт узялися перевозити у... газових балонах. Автомобілі, що працювали на газі, облаштовували спеціальним напівпорожнім балоном. У нього вмонтували невеличкий балончик з блакитним паливом, завдяки якому машина була на ходу. А вивільнена ємність заповнювалася спіртусом. У такий спосіб піонери новинки могли нелегально перевезти через кордон до 60 літрів контрабандного товару.

Не позбавлена винахідливості ще одна витівка «спиртовозів». Додумалися пакувати поліетиленові пакунки зі спиртом у колеса, які для конспірації прикривали спеціальними ковпаками. Автомобіль в'їжджає в Україну з нормальними порожніми колесами. В умовному місці неподалік кордону машину заганяють на підйомник. Колеса швиденько знімають, а натомість ставлять заздалегідь наповнені спиртом. Того самого дня завантажений «спиртовоз» повертається до Польщі, де на нього чекає зворотна операція. За умови, що в колесо вміщується 15 літрів, контрабандисти за один подібний вояж заробляють від 70 до 90 доларів.

Не цураються «заробітчани» і гендлювати цигарками, які у Польщі і Німеччині у кілька разів дорожчі. Начальник митниці Віталій Кучман пригадує випадок, коли між подвійними стінками мікроавтобуса інспектори виявили аж 1800 блоків контрабандних цигарок.

Поєдинок на митній смузі, природно, потребує жертв. Зазвичай після затримання контрабандиста той втрачає товар, автомобіль, сплачує чималий штраф або сідає на лаву підсудних. Однак нерідко страждають і митники, особливо коли порушили налагоджений канал крупної контрабанди, що пов'язаний з криміналітетом. Отоді інспектори ризикують не грошима чи добробутом, а власним здоров'ям і життям. Лише за минуле півріччя скоєно два напади на митників автопереходу «Устилуг — Зосін». Старшого інспектора Юрія П. злочинці підстерегли біля його будинку, коли той повертався з чергування. Били професійно — бітами по голові. У тяжкому стані Юрій потрапив до лікарні. На щастя, він вижив. А ось його напарникові, також мешканцю села Березовичі, інспектору Андрію Б. пощастило менше. Темної ночі кілька злочинців напали на нього у дворі його оселі. І забили до смерті. Потім вдерлися до хати, зв'язали дружину й дітей. Після пограбування вбивці у лісі спалили автомобіль загиблого, ніби підтверджуючи, що здійснили помсту.

Недарма кажуть: митниця — це держава в державі, де міцно сплелися бізнесові й кримінальні інтереси. І допоки є різниця цін у сусідніх країнах, доти на кордоні існуватиме контрабанда. А відтак — і поєдинки на митній смузі...

Роман ЖИЖАРА.
Волинська область.

Земні й космічні символи броварських домобудівників

Фірмовий знак броварського домобудівного комбінату «Меркурій» означив земні й космічні символи підприємства. На тлі висотних будинків накреслено коло, в якому написана назва підприємства. Всередині кола зображена планета Меркурій, оточена зірками.

Саме цю планету генеральний директор Володимир Білик вважає доброю покровителькою колективу. Може, це й справді так. Адже за 16 років своєї діяльності комбінат із звичайної будівельної організації перетворився на домобудівний конвеєр. Власними силами, без інвесторів і сторонніх фінансових вливань тут створено міцну виробничу базу, яка в скрутні часи переходу до нових форм господарювання допомогла колективу вистояти. До складу комбінату входять завод залізобетонних виробів, багато цехів, дільниць, проектно-кошторисне бюро, котельня, яку спорудили власним коштом, щоб не залежати від дорогого міського тепла, інші об'єкти. В найближчих планах колективу — освоєння виробництва нових видів продукції: — пінобетонних та шлакобетонних блоків, оздоблювальних матеріалів.

Все це робиться з метою здешевлення житла.

Дбаючи про зміцнення та розширення виробничих потужностей, керівництво комбінату на перше місце ставить турботу про робітників та їхні сім'ї. Тут працюють їдальня, дитячий садок. Два житлові будинки утримуються за рахунок комбінату. Є гуртожиток для молоді, надається службове житло. Середня заробітна плата становить 607 грн. Виплачується вона без затримок. Ті, хто трудиться довго й сумлінно, має високу кваліфікацію — отримують квартири безплатно. Якщо трудовий стаж недостатній, житло надається на пільгових умовах. Щоб придбати нове помешкання, працівник комбінату вносить від 10 до 20 відсотків його вартості. Решту суми він погашає протягом п'яти—десяти років, залежно від стажу та якості роботи. Нині комбінат запрошує на роботу фахівців різного профілю — робітників, інженерно-технічних працівників. Вони також не залишаться без даху над головою, коли увійдуть у дружну сім'ю домобудівників.

476 тисяч квадратних метрів житла здав в експлуатацію ДБК за 16 років своєї роботи. Це приблизно третина всього житлового фонду міста Бровари. Автографи броварських творців багатоповерхівок є також у Борисполі, Переяславі-Хмельницькому, Обухові, Ірпіні, Гостомелі, Бучі та інших населених пунктах Київщини. Звичайно, купівельна спроможність людей в цих містах і селищах міського типу нижча, ніж, скажімо, в найближчому передмісті. Але комбінат входить у становище своїх клієнтів, знижує ціни на квартири, хоч це йому не завжди вигідно. До того ж у разі необхідності надається відстрочка в платежах.

■ ■ ■

Середня заробітна плата становить 607 грн.

■

— А скільки коштує житло в Броварах? — запитала в комерційного директора Бориса Кіми.

— Під ключ квадратний метр житла коштує в Броварах 1040 гривень. Без внутрішніх робіт значно дешевше, — сказав Борис Іванович. — Якщо ж будинок ще тільки проектується, а клієнт хоче внести гроші за майбутню квартиру наперед, квадратний метр в такому разі коштуватиме від 980 гривень. Причому перший раз можна платити 30 відсотків вартості житла. Потім розраховуватися поступово. Якщо станеться так, що клієнт передумає, йому в місячний термін повертаються внесені кошти, збільшені на індекс інфляції. **Детальнішу інформацію можна отримати за телефонами: (код з Києва 294, по Україні 04494) 5-68-62 і 6-47-94.**

— Житло наше комфортне, добротне. Воно може бути еталоном сучасного високоякісного житла, — продовжував розповідь Борис Іванович. — Його називають житлом XXI століття. Наприклад, недавно ми здали в експлуатацію першу чергу унікального будинку в Броварах з утепленням і автономною котельнею, розташованою на даху. У будинку цілий рік є гаряча вода, хоч у місті її немає по півроку. Будинок огороджений, обладнаний автостоянкою. Територія охороняється. У нас залюбки купують квартири Державний фонд підтримки молодіжного житлового будівництва, Міністерство з надзвичайних ситуацій, Міністерство оборони, інші відомства.

У досягненнях колективу є велика заслуга генерального директора комбінату — заслуженого будівельника України, почесного громадянина міста Бровари, депутата Броварської міської ради Володимира Івановича Білика — людини вимогливої, доброзичливої, мудрої. Він пройшов у житті багато випробувань, тому здатний зрозуміти іншу людину. На VIII Міжнародному відкритому рейтингу популярності та якості «Золота фортуна» в номінації «Кращий керівник підприємства» В. Білик нагороджений срібною Георгіївською медаллю «Честь, слава, труд».

10 червня другові нашої газети виповнюється 65 років. Редакція газети «Голос України» бажає вам, Володимире Івановичу, міцного здоров'я і всього доброго! Хай збудуться всі ваші мрії.

Надія ГРИЦЬКОВА.

Київська область.

На знімках: новий 10-поверховий будинок броварських домобудівників; генеральний директор броварського домобудівного комбінату «Меркурій», депутат Броварської міської ради Володимир Іванович Білик.

СПОРТ

Франція не питиме шампанського

Футбол. Чемпіонат світу-2002. Перший етап.

Група А. Ічхон. Данія—Франція. 2:0. Роммедаль, 22, Томассон, 67.

Сувон. Сенегал—Уругвай. 3:3. Фадіга, 20, з пенальті, Буба Діоп, 26, 38 — Моралес, 46, Форлан, 69, Рекоба, 88.

	В	Н	П	М	О
Данія	2	1	0	5—2	7
Сенегал	1	2	0	5—4	5
Уругвай	0	2	1	4—5	2
Франція	0	1	2	0—3	1

Ні, виноградників у Франції ніхто не вирубував, і божественний іскристий напій там не розучилися виготовляти. Та от біда, немає причин для веселощів. Адже безславно завершили виступи на світовій першості футболісти цієї країни. Чемпіони-98 не тільки не виграли жодного матчу, а й не забили бодай м'яча у ворота трьох своїх суперників! І раніше таке траплялося: з футболістами Бельгії (1930 року), Болівії (1950), Кореї і Шотландії (1954), Мексики і Австрії (1958), Сальвадору (1970), Австралії та Заїру (1974), Канади (1986), Греції (1994). І ось до цього принизливого реєстру внесено й Францію. Але ті збірні, на відміну від неї, не були на той час чемпіонами світу.

Найпевніше, накладе головою наставник гальських півнів Роже Леммер. Хоч він і привів команду до перемоги в Євро-2000, але всі добре розуміють, що до рівня свого славного попередника Емме Жаке панові Леммеру, мов до захмарної височини.

В останньому поєдинку проти данців Франції була потрібна лише перемога. Та ще й із різницею у два м'ячі. Однак саме стільки, як уже згадувалося, пропустив їхній воротар Фаб'єн Бартез. Не врятував націю і Зинедин Зідан, який нарешті з'явився на полі після лікування.

Данці грамотно побудували гру від оборони. І двічі скористалися провалами французького захисту. Спершу Денніс Роммедаль, якого всі забули біля дальньої штанги, відкрив рахунок. А Йонг-Даль Томассон завершив стрімку контратаку.

Ну а збірна Сенегалу порадувала своїх прихильників якісною грою і продовжить виступи на чемпіонаті, вийшовши до 1/8 фіналу. Цікава деталь: з двадцяти двох сенегальських футболістів, яких заявлено на турнір, жоден не виступає за вітчизняний команді. Мало того, лише воротар Омар Діалло грає за марокканський колектив «Хурібга». Решта двадцять один — представляють клуби... Франції, причому елітні. Отже, французьким прихильникам футболу є за кого вболівати. Якщо свої так зганьбилися.

Група Е. Сідзуока. Німеччина—Камерун. 2:0. Боде, 50, Клозе, 79. З поля вилучено німця Рамелова (40) і камерунця Сюффо (77). А ще наш «добрий» знайомець, іспанець Лопес Ньєто показав 18 (!) жовтих карток. Усім порівну.

Іокогама. Саудівська Аравія—Ірландія. 3:0. Роббі Кін, 7, Брін, 62, Дафф, 87.

	В	Н	П	М	О
Німеччина	2	1	0	11—1	7
Ірландія	1	2	0	5—2	5
Камерун	1	1	1	2—3	4
Саудівська Аравія	0	0	3	0—12	0

Перша ліга фінішувала

Першість країни. Перша ліга. 34-й тур.

«Оболонь» — «Сталь». 3:0. «Полісся» — «Нива». 3:0. «Нафтовик» — «Динамо-2». 0:0. «Зірка» — «Миколаїв». 1:0. «Прикарпаття» — «Карпати». 3:1. «Шахтар-2» — «Чорноморець». 0:2. ЦСКА — «Електрометалург-НЗФ». 0:0. «Борисфен» — «Волинь-1». 0:1. «Дніпро-2» — «Вінниця». 0:0.

«Волинь-1» — 78 очок, «Чорноморець» — 67, «Оболонь» —62, «Полісся» — 58, «Прикарпаття» — 53, «Сталь» —50, «Нафтовик» — 49, «Динамо-2» — 47, «Зірка», «Миколаїв», «Шахтар-2» — по 46, «Карпати-2» — 42, «Борисфен» — 40, ЦСКА — 39, «Вінниця» — 38, «Електрометалург-НЗФ» — 37, «Дніпро-2» — 31, «Нива» — 13.

Як ми вже повідомляли, до вищої ліги переходять «Волинь-1», «Чорноморець» і «Оболонь». Житомирське «Полісся» за підвищення у класі побореться 16 червня у матчі плей-оф із тринадцятим клубом вищої ліги.

Першу лігу залишають «Електрометалург-НЗФ», «Дніпро-2» та «Нива».

***

На НСК «Олімпійський» у Києві завершився національний турнір першої ліги з футболу серед юнаків 1986 року народження. У фінальній частині виступали команди «Ізотоп» (Кузнецовськ), «Спартак» (Одеса), «Зірка» (Запоріжжя) та «Універсал» (Новомиргород). У вирішальній грі «Ізотоп» переміг команду «Спартак» — 2:0.

Фото Івана БІЛЕНКА (Укрінформ).

На знімку: щасливі переможці.

З легенди до батьківського порога

Його ім'я ще за життя стало легендою: двічі Герой Радянського Союзу Сидір Ковпак десятиліття був штатним символом любові до Батьківщини, свого народу. З нього вчили брати приклад не одне покоління, про нього знімали кінофільми, писали повісті й пісні. Зрештою, а чому все те в минулому? Здається, знято покривало ідеологічних нашарувань, детальній ревізії піддано вітчизняну історію, та постать партизанського генерала не губиться в пітьмі минувшини й революційному сьогоденні, а залишається так само цікавою й привабливою і не лише для дослідників. Можливо це саме той приклад розумного й вдумливого ставлення до суперечливих сторінок рідної історії й особистостей, котрі її творили.

Пам'ять не має віку. Це вкотре підтвердили урочистості з нагоди 115-ї річниці уславленого військового командира-самоука на його батьківщині в селищі Котельві. Серед найпочесніших гостей — і 12 ветеранів-ковпаківців, які пройшли зі своїм командиром тисячі фронтових кілометрів і нині з`їхалися до свого «діда» зі всієї України. Лунали пісні воєнних років, нелегкі спогади, гримів салют, були, звісно, й «наркомівські» сто грамів — за здоров'я й упокій.

На вулиці імені Ковпака, в будинку, де в дитячі та юнацькі роки жив герой, дружині покійного племінника Ковпака — Катерині Ковпак вручили державний акт на право володіння землею і запевнили, що вже в найближчі роки тут буде створено меморіальний музей.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Фото Валерія ЧЕРКАСА.

Вручили державний акт на право володіння землею і запевнили, що вже в найближчі роки тут буде створено меморіальний музей

Які ж це пам'ять і відповідальність?

ПРОБЛЕМА

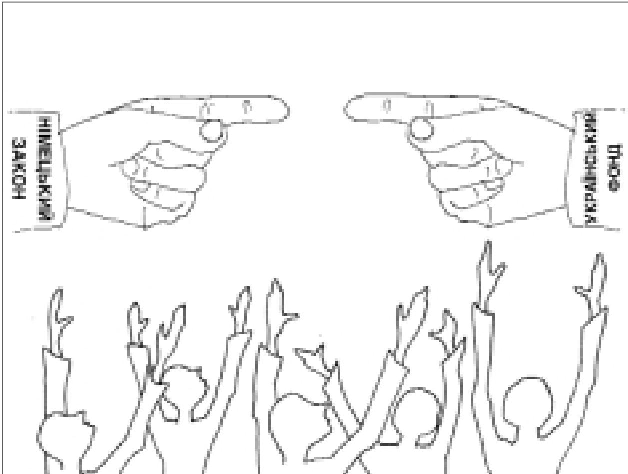
Спершу наведу уривки з двох абсолютно протилежних листів наших читачів.

«Досить над нами знущатися і обдурювати нас! Віддайте наші марки, зароблені кров'ю, голодом і холодом, які більше року як прийшли, а ми їх і досі не отримали».

З такою вимогою звертається до Кабінету Міністрів, народних депутатів України Т. Барашенко з села Лукове Донецької області.

«Уявіть собі, добрі люди, що на серцях і в душах примусових невільників, що по 2—3 роки шукають документи. Німецька сторона, мабуть, знала, що не всі записи збереглися в її архівах, тому так мучиться багато людей. Невже Німеччина зганьбиться перед усім світом і не виплатить компенсації своїм колишнім рабам з України?»

Пише М. Лук'яненко із Зеленьків Київської області.

Мал. Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Доктор Янсен про одне

У чому полярність переконань авторок цих листів? Перша вважає, що вся сума виплат колишнім жертвам нацистських переслідувань уже в Україні і десь «затримується». Загострені питання у другому листі відбито у відкритому зверненні організацій колишніх жертв нацистських переслідувань — громадян країн СНД та Балтії «Не принижуйте нас своїми виплатами!» до німецької громадськості. Стислий виклад цього листа-звернення надруковано в нашій газеті 15 січня н. р

У ньому ставилось чимало запитань до Німецького фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє». Зокрема, чому серед переліку осіб, правоможних одержувати виплати, немає колишніх примусових працівників сільського господарства, дітей віком до 12 років, вивезених разом з батьками, і дітей, які народилися в неволі, в'язнів так званих місцевих таборів, чому зволікають з виплатами родичам та близьким померлих, чому виплати передбачено здійснити в два етапи, чому фонд працює в закритому режимі тощо?

Головний підсумок листа, ухваленого на розширеному пленарному засіданні Центральної ради Міжнародної спілки колишніх малолітніх в'язнів фашизму в Мінську, у цій тезі: **«Сьогодні ми відчуваємо скоріше розчарування і прикрість, аніж задоволення. Тому що замість справедливості бачимо у низці випадків лукавство, замість об'єктивності — подвійні стандарти, замість відкритості — залаштункові маневри».**

І ось у березні одному з керівників МСКМВ Володимиру Литвинову, керівникам інших громадських організацій колишніх жертв фашизму Україна надійшла відповідь від голови Федерального фонду Німеччини «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» доктора Міхаеля Янсена. На прохання керівників громадських організацій колишніх жертв нацистських переслідувань України друкуємо витяги з відповіді йому.

«Ми — зовсім про інше...»

«...Щиро вдячні за намагання пояснити керівникам громадських організацій жертв нацистських переслідувань — громадянам країн СНД і Балтії — положення Федерального закону про заснування Фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє». І хоча у зверненні до німецької громадськості йшлося не про виникле нерозуміння сенсу прийнятого Бундестагом нормативного документа, а про геть інше, міркування, що містяться у Вашій відповіді, заслуговують на увагу...

...Підкреслюємо інше. Для того, щоб німецька «виплатна» ініціатива відкрила жертвам кращі свої сторони, дала найбільший ефект у справі встановлення дійсно дружніх стосунків між народами, — для цього, на думку МСКМВ, належало і належить:

по-перше, внести зміни і доповнення до закону про заснування фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» з метою привести декларовані в ньому засади у відповідність до механізму реально чинних норм, зазначивши, що за своєю природою кошти, що їх виділяє німецька сторона, не є компенсацією, а одноразовими грошовими виплатами;

по-друге, задати фондові такі параметри відкритої, прозорої роботи, які б, зблизивши цю установу публічного права з усіма, а не окремими категоріями жертв, з усіх, а не окремих країн, дали б йому змогу з максимальним успіхом і повнотою виконувати покладену на нього відповідальну гуманітарну місію...

...У відповіді, яку ми отримали, зазначено, що Федеральний фонд не має наміру і не бажає висловлювати свою думку щодо бажаних для жертв зі Східної Європи змін у «виплатному» законі... Суть зводиться до такого. У «виплатному» законі все гаразд, все на місці і, отже, все має залишатися у незмінному, тобто нинішньому, вигляді. От така, якщо можна так сказати, дипломатична обережність.

А для нас питання стоїть таким чином: або ми приймаємо Федеральний закон з усіма його численними недомовленостями і замовчуваннями, що кривдять пам'ять про страждання тисяч і тисяч жертв і спричиняють напруженість, а інколи й ворожість у стосунках між окремими категоріями отримувачів німецької грошової допомоги, приймаємо практику застосування вказаного закону як абсолютно гуманну і цивілізовану, або підвищуємо свій голос протесту проти несправедливості, дискримінації, вживання подвійних стандартів, нехтування нормами людяності і моралі. Іншого не дано...

...Непоінформовані звинувачують громадські об'єднання в тому, що вони занадто пізно почали критикувати і закон, і фонд. Мовляв, треба було діяти раніше, доводячи свою правоту. А тепер що? Поїзд пішов. Але саме в тому і фокус, що питання, поставлені у відкритому листі, в інших наших документах останнього часу, ставилися представниками громадських організацій протягом усіх дванадцяти раундів переговорів.

На жаль, нас слухали, але не чули. Нам ясно давали зрозуміти: за столом переговорів ми не лише не найбажаніші, а й зовсім не повноправні їх учасники...

...Під час переговорів, зокрема на зустрічі у Флоренції, німецькі експерти на чолі з професором Лутцем Нітхаммером, не вагаючись, скоротили лише по Україні аж 200 тисяч правоможних осіб. Вони заявили: тим, хто перебував у так званих місцевих таборах і використовувався на примусових роботах, платити не можна...

...У відомій європейським і американським читачам книжці професора Т. Кучинського «Право на відшкодування для примусових працівників Третього рейху» зазначено, що заборгованість невільникам лише із зарплати сягає 180, 5 мільярда дойчмарок. Підкреслюємо, лише із зарплати. Тобто не враховуючи відшкодування за насильство, за шкоду здоров'ю та життю.

З якою ж повагою і вдячністю належить ставитися до східноєвропейських жертв, які погодилися за мізерну, по суті, суму одноразових виплат поставити крапку в давній драматичній суперечці! А що ми бачимо насправді? Дріб'язковий, ганебний, нікчемний торг.

Сотні громадян ФРН, які поставили свої підписи під Заявою загальнонімецького об'єднання «Надати слово жертвам» і Федеральної спілки інформування і консультування тих, хто переслідувався за нацизму, на підтримку невільників Третього рейху — отримувачів виплат з Федерального фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє», розмірковуючи про природу створеної правоможної федеральної інституції, з прикрістю запитують себе:

— Що ж це за пам'ять, яка мовчить про масштаби скоєних злочинів?

— Що ж це за відповідальність, яка передбачає більш ніж мізерну плату за скоєне і якою сподіваються змити із себе ганьбу націонал-соціалістського насильства над мільйонами мирних громадян?

— Що ж це за майбутнє, яке ясно свідчить, що для ініціаторів і винуватців примусової праці вона, примусова праця, в кінцевому підсумку виправдалася?

Такого плану запитання ставлять перед собою і жертви. Вони болісно шукають переконливі відповіді на них. Шукають, але поки що не знаходять...

...Ми цілком підтверджуємо зміст відкритого листа «Не принижуйте нас своїми виплатами!».

Почекаємо іншої реакції

Гадаємо, що ця відповідь є ще одним дохідливим і переконливим роз'ясненням ситуації, що склалася з отриманням справді не компенсації, а одноразових грошових виплат.

А як буде розцінено цього листа у Федеральному фонді «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» особисто доктором Міхаелем Янсеном, ми дізнаємося згодом.

Підготував **Яків ГАЛЬЧЕНКО.**

ОФІЦІЙНО

Скільки осіб отримали виплати

На запит редакції Український національний фонд «Взаєморозуміння і примирення» повідомив:

всі гроші, що надходять з Федерального фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» до українських банків, негайно виплачують отримувачам;

станом на 1 червня 2002 року виплати отримали понад 135 000 осіб;

підготовлено і подано до німецького фонду документи на отримання виплат 45 тисячами претендентів;

готуються документи на отримання виплат ще 45 тисячами колишніх фашистських невільників;

уточнюються, доповнюються документи на 50 тисяч осіб.

АКТУАЛЬНО

Спогад про втрачену юність

Франкфурт-на-Майні приймав колишніх примусових працівників

Спогад про вкрадені роки, про втрачену юність — так можна було б назвати цю зустріч групи колишніх чеських примусових працівників з містом, куди їх вивезли під час другої світової війни. Впродовж тижня вони побували на підприємствах, на яких колись працювали, зустрічалися з молоддю та школярами. Магістрат Франкфурта-на-Майні запросив їх на завершення своєї гуманітарної місії: виплатити всім, хто колись примусово працював у місті, по дві тисячі марок, тепер уже по одній тисячі євро, незалежно від відшкодувань німецького фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє».

Загалом гроші виплачено п'яти тисячам колишніх примусових працівників. Для 1700 українців їх відправлено до національного фонду «Взаєморозуміння та примирення». Експерти інституту історії міста, котрі займалися пошуком «своїх» колишніх примусових працівників, сподіваються, що їх гуманітарну допомогу буде виплачено в Україні без проблем і швидко.

А тим часом голова німецького фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» Міхаель Янсен повідомив про реалізацію низки проектів, в якій візьмуть участь колишні примусові працівники. Один із них — «Свідки часу: життєві шляхи колишніх примусових працівників» — стартував першого тижня червня. На його реалізацію виділено 43 тисячі євро. Він передбачає зустрічі представників післявоєнних поколінь з тими, хто пережив одну з найганебніших сторінок історії нацистського часу.

Організатори планують провести цілу низку таких зустрічей з тим, щоб зберегти для історії і майбутніх поколінь розповіді людей, яких нацисти в XX столітті перетворили на рабів. Фахівці, котрі займаються реалізацією проекту, намагаються розв'язати проблему, як використати свідчення безпосередніх учасників тих подій, що робити далі з цим минулим. Передбачається також провести зустрічі колишніх примусових працівників з молоддю під такою назвою: «Запитуйте, ми — останні...».

Ще один проект реалізує школа імені Берти фон Затнер, що в місті Дармагені, яка також запрошує колишніх примусових працівників на зустрічі зі школярами.

Бундестаг закликає до об'єднання

Німецький парламент зробив екскурс у минуле, відкривши сторінку історії про депортацію німців та інших народів Європи під час другої світової війни і після її закінчення. Адже навіть десятиліття, що минули, не викреслили з пам'яті тих, хто постраждав, образу і біль пережитого.

Член Бундестагу, донька солдата вермахту, який загинув на чужій для нього землі, Еріка Штайнбах народилася в окупованій Польщі — в Бреслау, колишньому Вроцлаві. Після закінчення другої світової війни її матір з малими дітьми виселили з батьківщини, щоб звільнити територію для інших вигнанців — поляків, яких було депортовано сюди зі сходу країни. Еріка розділила долю 15 мільйонів своїх земляків-німців, які через тодішній політичний режим змушені були залишити насиджені місця в різних куточках Європи.

Відтоді минуле не дає їй спокою. Разом зі ще одним членом Бундестагу Петером Глотцем вона створила фонд, мета якого — не дати забути теперішньому і прийдешнім поколінням про трагедію німецьких та інших громадян країн Європи, яким довелося пережити депортацію. З тим, щоб подібне ніколи не повторилося. Для цього створюється центр, який так і називатиметься — Центр проти вигнань. Його планована відкрити у Берліні.

Організатори підкреслюють важливість проекту ще й тому, що в ньому вже з самого початку братимуть участь представники народів, які зазнали депортації, — німці, угорці, поляки, чехи. Вони сподіваються, що до нього приєднається й Україна, яка також пережила трагедію насильницьких переселень.

Німецький парламент, незважаючи на неоднозначність проблеми, підтримав ідею створення Центру проти вигнань, вважаючи, що історія депортацій у країнах Європи в XX столітті має бути належно вивчена у всіх контекстах і наслідках та відповідно задокументована. Передбачається також створити комітет, який організовуватиме роботу центру. Його членами будуть представники всіх народів Європи, що зазнали депортації. Як повідомив речник Бундестагу, планована, що парламентарії ухвалять рішення щодо діяльності центру ще до літньої паузи.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Бахчисарайські — вина райські

У мальовничій долині, де виробництво виноградного вина почалося ще в IV ст. н. е., біля севастопольської траси в білих корпусах Бахчисарайського виноробного заводу безперервним потоком сходять з конвеєра сотні тисяч пляшок, в яких закупорено пахощі сонячних грон винограду. Сьогодні це один із найбільших виробників виноградних вин і міцних напоїв у Криму.

Понад 30 найменувань чудових міцних і сухих, спокійних і шипучих, червоних і білих вин виробляють тут. Із близьких і далеких країв, як бджоли на медоноси, летять на завод посланці торговельних фірм по духмяний сік лози. Знають — саме тут вони отримають продукт на будь-який найвибагливіший смак. Оскільки кожне вино в умовах особливого сприятливого клімату передгір'я Криму, в яких вирощується виноград, набуває лише йому притаманних якостей, всотаних серед нескінченних садів і виноградників, що купаються в сонячному промінні і прохолоді морського узбережжя.

Цінність їх визнана не лише пересічними покупцями, а й фахівцями виноробства найвищого класу. Не випадково на етикетках більшості бахчисарайських вин зображення престижних медалей, здобутих на всеукраїнських, кримських і міжнародних конкурсах.

Олександр ТУРЕК

Сто і одна... нагорода

Бахчисарайський винзавод — лауреат золотого призу Міжнародного клубу торгівлі: Продукти харчування і напої, що в Дюсельдорфі. Це одна з найпрестижніших нагород світового рівня. Поруч — ще близько ста. Всі не перелічити. Отримавши таке широке визнання, завод без перебільшення вийшов на світовий ринок. Та це лише початок великого марафону конкурсів, виставок, ярмарків і дегустацій, у яких має намір брати участь престижне підприємство. Адже всім уже зрозуміло — бахчисарайські вина конкурують з кращими натуральними напоями Заходу на найсолідніших зібраннях виноробів.

Генеральний директор ЗАТ Олександр Турек захоплено розповідає про останні розробки колективу —знамениті, виготовлені за класичною технологією, червоні й білі портвейни «Кримський» і «Таврида». Святково виструнчилися ряди фірмового «Бахчисарайського фонтану» — візитної картки заводу. Елегантні — «Бахчисарайська перлина», «Аліготе іскристе», «Кримське іскристе біле» — легкі, освіжаючі шипучі вина мають урочистий аромат, гармонують з атмосферою свята, яке панує на Південнобережжі. А ось «Дар лози» — цілюще червоне столове вино, м'яке, бархатисте. Наукова медицина підтверджує його здатність підвищувати імунну систему організму. Столове «Сонячне гроно» має приємний квітковий аромат. «Аліготе столове» зі святковим ароматом і витонченим смаком. «Сонце в бокалі» — десертне біле вино янтарного кольору і медового аромату. Виблискує рубіном славнозвісний цілющий «Кагор України». Технологію його розроблено за спеціальним замовленням Православної церкви і використовується в християнському обряді причащання як кров Господня. «Слов'янське біле» — міцне вино, має, як кажуть винороби, мужній характер з коньячно-ромовими тонами смаку і аромату.

Найновіші творчі здобутку бахчисарайців неперевершені. «Бренді Бахчисарай» вдало поєднує в собі благородство коньяку, приємний жагучий смак і тонкий ванільно-ромовий аромат. Унікальний лікувально-профілактичний бальзам «Ак-Мечеть» увібрав 18 ароматних настоїв цілющих трав, плодів і ягід, зібраних в екологічно чистих регіонах кримських гір. Має стимулюючу і тонізуючу дію при фізичній і розумовій перевтомі. Гірка настоянка «Міцний горішок», виготовлена за ексклюзивною рецептурою, теж цілюща. Має аромат грецького горіху і легкі коньячні тони. Столове «Сонячне гроно» — приємно освіжить у спеку і поліпшить настрій. Корисне для здоров'я «Столове сортове червоне Каберне» має тони пасльону. «Цариця ночі» — святкове десертне вино — густий гармонійний смак і бархатистий аромат. «Сонце в бокалі» — на диво духмяне, густе. «Мускат Таврійський» — десертне рожеве вино, з дуже тонким ароматом пелюсток чайної троянди. Розкішне «Ескі-Кермен» — рожеве десертне вино, яке, кажуть знавці, запалює в душі чарівний феєрверк радості й дотепності.

Та, хоч як дивно, унікальний за технологічною відлагодженістю завод жодного дня не прожив, не долаючи труднощі, часом спеціально створені штучні перепони для його нормального функціонування. І це при тому, що підприємство посіло провідне місце на вітчизняному ринку алкогольних напоїв. Це тоді як на заводі виробляють майже 500 тисяч декалітрів вина на рік, абсолютно натурального, без застосування будь-яких ароматизаторів і барвників, якими так зловживають нині в нас і за кордоном.

Перепони минулі та нинішні

Олександр Турек довів, що розвиватися можна у екстремальних умовах. Біди валяться на підприємство лавиною, як і в цілому на виноробну галузь. Її задавили не лише непомірними податками, відсутністю маловідсоткових і цільових позик, а й специфічно кримськими «сприятливими» умовами для розвитку виноробства і виноградарства. Але Олександра Івановича, як людину сильну, винахідливу в бідах, не зломити.

Завдяки саме директорській ініціативі працює під час від'єднання електроенергії заводська дизельна електростанція. Коли інших трясе від перебоїв з виноматеріалами, тут працюють на власних запасах. Бахчисарайський винзавод — чи не єдиний у Криму жодного разу не простоював навіть за найнесприятливіших ситуацій і продовжує капітальне будівництво. Не відстає директор від сучасних ритмів життя на жодну секунду, дотримується принципів найефективнішого маркетингу, орієнтуючись на випуск вин тільки найвищої якості. Тому цілком комп'ютеризував заводський аналітичний центр, усі підрозділи виробництва. Це теж сприяє тому, що завод залишається економічно ефективним у нелегкі часи.

■ ■ ■

Бахчисарайські «кагори» недосяжні для фальсифікаторів.

■

Підприємливість Олександра Турека, трохи авантюрного за натурою, загартувалася за багато років роботи в екстремальних господарчих умовах.

Згадує, як грянула сумнозвісна кампанія боротьби з пияцтвом, а по суті — з виноробними підприємствами і їх продукцією. На них тоді поставили хрест. Та все-таки зумів закінчити початє оновлення навіть без допомоги держави. Згадує, як вдавалося викручуватися з найнесприятливіших ситуацій. За одні й ті самі діяння часом уранці знімали з роботи, а пообіді заносили на Дошку пошани. Таких наказів з одночасними доганами і подяками у нього ціла колекція. Тодішня система вимагала від виноробів спочатку величезних обсягів ординарних вин, виснажливої нетворчої роботи, і раптом почала боротися зі спеціалістами цієї справи, караючи за виконання обсягів і досягнуту продуктивність.

Торгівля виключила з плану товарообігу кошти від реалізації їхньої продукції. Закривалися спеціалізовані магазини і відділи. На столі росли купи телеграм з відмовами від вин. Не було чим платити зарплату. Сусіди палили ящики, розбивали тисячі порожніх пляшок. Ранки починалися з прийому численних комісій. Перевіряльники влаштовували «розборки» за пляшку вина в кабінеті у винороба. На виробничі дегустації доводилося збиратися таємно, бо вони вважалися організованою пиятикою. Та Турек вистояв, і через всі терни зберіг головне — колектив, порядність підприємства і його марку. У всіх ситуаціях курс директора залишався незмінний — чесний і відкритий.

З мінімальними відступами від закону виконували головне завдання: підвищувати якість і кількість вина. Але й нині іноді їм доводиться вимушено порушувати закон. Мимоволі тому, що закони нерідко виходять заднім числом. Причому, каже Олександр Іванович, одна стаття трактує одне, інша — протилежне. Так, часом з'являються ситуації, коли як не вчинив би, все одно залишаєшся винним.

— Ми працюємо відкрито, але неможливо виплатити податки вчасно. Чому? Бо вимагають їх платити авансом. Тим паче, такі великі, як акциз. Цього не повинно бути. Треба нарешті звернути увагу на бюджетоутворювальні підприємства. Розглянути кожне на рівні району, області. Наш колектив із 200 трудівників випускає третину товарної продукції району. Ми на третину формуємо його бюджет. Нас треба нарешті підтримувати, а не ставити палиці в колеса.

І ще. Державні органи, такі як Фонд держмайна, мають дивитися на ефективність роботи підприємства не по тому, скільки вони отримують дивідендів від роботи, а скільки в цілому від діяльності заводу отримує держава. У нас податки на порядок вищі за дивіденди. Ми зробили аналіз своєї праці й побачили, що сума податків зросла у десятки разів. До створення ЗАТ ми платили по 600 тисяч грн. податків на рік, а торік заплатили 6 мільйонів. За три роки діяльності обсяги податкових надходжень, які отримала держава від нашої роботи, перевищують суму в 10 мільйонів. Тобто вже перевищують вартість основних фондів, на яких ми працюємо. І так буде щороку — з плюсом. Так що ж треба враховувати?

Головне, чого ми прагнемо — реальної підтримки вітчизняного виробника. Адже ми виготовляємо високоякісну продукцію, смак якої недосяжний для фальсифікаторів. Недавно в конкурсі-дегустації «Алкософт-2001» ми представили в Києві три зразки, і всі посіли призові місця. В Ялті на конкурсі міцних вин і бальзамів всі зразки отримали срібні медалі. Тобто продукція заслужено якісна. Наші «кагори» виявилися кращими серед одинадцяти споріднених підприємств України. Такій продукції люди лише радітимуть, а не травитимуться фальсифікатом. Важливо й те, що ми платимо податки лише живими грошима. Не даємо вино в рахунок заліку чи зарплати. Це при тому, що інші підприємства досі захоплюються бартером, тікають від податків у тінь. Ми — навпаки, виносимо всю свою діяльність на світло. Та від цього не легше. Може, когось наш завод дуже зацікавив? Може хтось хоче його купити? Я не відкидаю й таку можливість, — каже Олександр Турек. — Може, через податкову адміністрацію, прокуратуру нас намагаються задавити, щоб потім хтось придбав наше підприємство дешевше? Зробити це не так і важко. Бо якщо Фонд держмайна вийде із засновників, то практично розпадеться наше закрите акціонерне товариство. А іноземний інвестор, коли вкладав кошти, поставив основну умову: він працюватиме лише тоді, коли засновником буде держава. Тож саме держава має бути зацікавлена в нашій діяльності, а насправді ми цього не відчуваємо аж ніяк.

■ ■ ■

За одні й ті самі діяння часом уранці знімали з роботи, а пообіді заносили на Дошку пошани.

■

Надто багато охочих привласнити потужне, відлагоджене підприємство, яке дає чималі прибутки. В 1998 році сталася пожежа. Згорів цех вторинного виробництва. Паліїв шукають і досі. Тоді згорів і основний цех розливу, і ми на території первинного виноробства збудували та запустили нову італійську лінію, яка дала змогу втричі зменшити кількість робітників, зайнятих на розливі, і майже на стільки само підвищити продуктивність. З'явилися кошти. В 1993-му році побудували 40 квартир, в 1998-му — 25, і повністю забезпечили житлом усіх трудівників. Це без державного фінансування, лише за рахунок власних грошей. Люди не цінують, звідси й віддача і зарплата вища, ніж на інших підприємствах галузі. Трудівники її заслужили, бо виробляють найякісніші вина. Наші покупці це цінують.

Кожному букетові свої шати

Постійно працюємо над поліпшенням дизайну. Цілком змінили вигляд наших етикеток. Їх не сплутаєш, бо відтворюють душу саме бахчисарайських вин. Намагаємося нашого покупця привчити до євростандарту, робимо серію етикеток, яка сповна відповідає його вимогам. Але ще не всі наші покупці приймають цей суворий стандарт, для багатьох він нецікавий. Все виноробство Заходу —це столові вина. У нас покупці віддають перевагу міцним і десертним. Столові вина розкуповують здебільшого влітку. Останні — протягом усього року. Тож столові вина ми оформляємо в простому, лаконічному, вишуканому стилі. «Одяг» десертних вин — соковитий, яскравий, такий, що підкреслює повноту і букет цих добірних вин. Етикетки світяться золотим сонцем Криму, яке знаходиться в пляшці. Честь кримського виноробства для нас понад усе.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ОГОЛОШЕННЯ

Фінансова звітність АКБ «Східно-Європейський банк»

Балансовий звіт

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	2001 рік	2000 рік
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	7657	3618
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0
3	Кошти в інших банках	25399	13837
4	Цінні папери на продаж	(284)	2058
5	Кредити та заборгованість клієнтів	28825	19944
6	Інвестиційні цінні папери	4082	4079
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	25	17
8	Основні засоби та нематеріальні активи	7710	4730
9	Нраховані доходи до отриманняя	1000	630
10	Інші активи	2726	193
11	Усього активів	77140	49106
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	12340	9292
13	Кошти клієнтів	37274	13355
14	Інші депозити	0	0
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
16	Нараховані витрати до сплати	481	720
17	Інші зобов'язання	5360	5479
18	Усього зобов`язань	55455	28846
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	20582	19581
20	Капіталізовані дивіденди	0	0
21	Акції, що викуплені в акціонерів	0	0
22	Емісійні різниці	0	0
23	Резерви	677	293
24	Результати переоцінки	0	0
25	Нерозподілений прибуток	426	386
26	Утому числі: Сума переоцінки при вибутті необоротних активів	0	0
27	Усього власного капіталу	21685	20260
28	Усього пасивів	77140	49106

Звіт про зміни у власному капіталі

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Статутний капітал, зареєстрований, сплачений	Емісійні різниці	Викуплені власні акції	Резерви	Результати переоцінки	Нерозподілений прибуток	Капіталізовані дивіденди	Капітал та резервні фонди, усього	2000 рік
1	Залишок на 1 січня звітного року	19581	0	0	293	0	386	0	20260	8511
2.1	Коригування:									
	Зміна облікової політики	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2	Виправлення помилок	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Скоригований залишок на початок року	19581	0	0	293	0	386	0	20260	8511
3	Переоцінка основних засобів					0			0	
4	Переоцінка нематеріальних активів					0			0	
5	Перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок залишкової вартості об`єктів необоротних активів, що раніше були переоцінені, у разі їх вибуття						0		0	
6	Дивіденди за минулий рік, сплачені						0		0	
7	Капіталізовані дивіденди за минулий рік						0	0	-	
8	Чистий прибуток						424		424	385
9	Розподіл у загальні резерви банку				0		0		-	
10	Розподіл у резервні фонди				385		(385)		-	
11	Сплата в раніше зареєстрований статутний капітал		1001	0					1001	
12	Реєстрація акцій нового випуску (на суму внесків)		0	0				0	0	11364
13	Купівля власних акцій		0	0			0		0	
14	Продаж раніше викуплених власних акцій		0	0					0	
15	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня звітного року	20582	0	0	678	0	425	0	21685	20260

Звіт про фінансові результати

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	2001 рік	2000 рік
1.1	Процентний дохід	8999	7071
1.2	Процентні витрати	(6946)	(4454)
1	Чистий процентний дохід	2053	2617
2.1	Комісійний дохід	3701	1410
2.2	Комісійні витрати	(411)	(122)
2	Чистий комісійний дохід	3290	1288
3	Дивідендний дохід	238	0
4	Чистий торговельний дохід	2015	425
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	7	0
7	Інший операційний дохід	57	244
8	Операційний дохід	7660	4574
9	Загально адміністративні витрати	(3663)	(2215)
10	Витрати на персонал	(1879)	(970)
11	**Прибуток від операцій**	2118	1389
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(1353)	(538)
13	Прибуток до оподаткування	765	851
14	Податок на прибуток	(391)	(604)
15	Прибуток після оподаткування	374	247
16	Непередбачені доходи/витрати	50	138
17	Чистий прибуток/ збиток банку	424	385
18	Чистий прибуток на одну просту акцію грн.	0,20	-
19	Скорегований чистий прибуток на одну просту акцію	0,20	-

Звіт про рух грошових коштів

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	2001 рік	2000 рік
	I. Операційна діяльність		
1	Процентні доходи, що отримані	8628	7254
2	***Процентні витрати, що сплачені***	***(7188)***	***(3888)***
3	Комісійні доходи, що отримані	3701	1410
4	Комісійні витрати, що сплачені	(410)	(122)
5	Дивіденди від довгострокових вкладень в асоційовані компанії, що отримані	244	0
6	Інші доходи, що отримані	107	382
7	Інші витрати, що сплачені	(2987)	(1946)
8	Реалізовані результати від торговельних операцій	1930	599
9	Повернення раніше списаних активів	0	0
10	Виплати працівникам банку	(1878)	(965)
11	Податок на прибуток, що сплачений	(385)	(607)
12	Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку	1762	2117
13	Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам	(10016)	(11397)
14	Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам	(10519)	(6977)
15	Зменшення (збільшення) інших активів	(2835)	(1016)
16	Збільшення (зменшення) коштів, які отримані від Національного банку України	0	0
17	Збільшення (зменшення) коштів інших банків	3049	5324
18	Збільшення (зменшення) поточних та депозитних рахунків	23598	7934
19	Збільшення (зменшення) інших зобов`язань	293	(3706)
20	Реалізація (придбання) цінних паперів у портфелі банку на продаж	2563	(72)
21	Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності	6133	(9910)
22	Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності	7895	(7793)
	II. Інвестиційна діяльність		
23	Реалізація (придбання) інвестиційних паперів	15 (202)	16 (2211)
24	Зменшення (збільшення) вкладень в асоційовані компанії	19 (11)	20 (3)
25	Зменшення (збільшення) вкладень у дочірні установи	23 0	24 0
26	Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів	27 (3091)	28 (893)
27	Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності	31 (3304)	32 (3107)
	III. Фінансова діяльність		
28	Збільшення (зменшення) цінних паперів власного боргу	35 0	36 0
29	Збільшення (зменшення) субординованих зобов`язань	39 (136)	40 218
30	Збільшення (зменшення) сплаченого акціонерного капіталу	43 1001	44 11364
31	Дивіденди, що сплачені протягом звітного періоду	47 0	48 0
32	Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності	51 865	52 11582
33	Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів	55 5456	56 682
34	Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	59 4104	60 3364
35	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	63 9433	64 4104
	IV. Вплив змін курсів валют	***127***	***(58)***

Голова Правління **Спорова Л. А.**
Головний бухгалтер **Кицун В.В.**

АУДИТОРСЬКИЙ ВИСНОВОК
про результати перевірки незалежною Аудиторською фірмою "Консультант" фінансово-господарської діяльності АКБ "Східно-Європейський банк" станом за 31 грудня 2001 року

м.Київ "13" березня 2002 р.

I. ВСТУП

ТОВ Аудиторська фірма "Консультант" м.Київ, (ліцензія на аудиторську діяльність № 000202 від 23.06.94 р. (продовженої рішенням АПУ від 08.06.98 р., протокол №10, до 08.06.2003 р.), згідно з угодою № 33 від 04 жовтня 2001 року укладеним з АКБ "Східно-Європейський банк", здійснила аудит поданого в додатку зведеного балансу акціонерного . банку "Східно-Європейський банк" станом за 31 грудня 2001 року та звіту про фінансові результати за 2001 рік.

Відповідальність стосовно вказаної фінансової звітності несе керівництво банку.

Нашим обов'язком є висловлення висновку відносно цієї фінансової звітності на підставі проведеного нами аудиту.

II. МАСШТАБ ПЕРЕВІРКИ

Ми здійснювали аудит у відповідності з вимогами українського законодавства, зокрема Законів України "Про аудиторську діяльність", "Про Національний банк України", "Про банки і банківську діяльність", "Про оподаткування прибутку підприємств", "Про цінні папери і фондову біржу", "Про підприємство в Україні", "Про господарські товариства" та "Національних нормативів аудиту України", (зокрема № 6. 21 та 26) затверджених рішенням Аудиторської палати України від 18.12.1998 р за № 73 та інструктивних та нормативних документів Національного банку України та Міністерства фінансів України.

Виходячи з вимог "Національних нормативів аудиту в Україні", ми спланували та здійснили аудиторську перевірку з метою збирання достатніх доказів того, що фінансові звіти не містять суттєвих помилок.

Суцільній перевірці підлягали установчі документи, касові та валютні операції, а також кредитні операції та операції з цінними паперами, авансові звіти та витрати і доходи. Решта документів і операцій перевірялись вибірково і під час перевірки бралися до уваги тільки суттєві недоліки і помилки.

Виходячи із системного підходу та експертизи, ми перевірили інформацію, яка підтверджує показники фінансової звітності. Під час аудиту були критично проаналізовані бухгалтерські принципи, що застосовуються в банках, а також дана оцінка їх відповідності нормативним вимогам щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в банках України за перевіряє мий період.

Розглянуто також принципи оцінки матеріальних статей балансу, а також здійснено оцінку відповідності даних звітності з метою оподаткування.

Порушень методології обліку не встановлено. Стан роботи внутрішньобанківського аудиту задовільний.

Ми вважаємо, що під час аудиту був зібраний достатній обсяг інформації для висновку щодо достовірності перевіреної звітності.

III. ВИСНОВКИ АУДИТОРА ПРО ПЕРЕВІРЕНУ ФІНАНСОВУ ЗВІТНІСТЬ АКБ "СХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК" ЗА 2001 РОКУ

Виходячи із даних здійсненої нами аудиторської перевірки, ми підтверджуємо, що фінансова звітність складена на підставі дійсних даних бухгалтерського обліку і в усіх суттєвих аспектах достовірно та повно дає фінансову інформацію про АКБ "Східно-європейський банк" станом за 31 грудня 2001 року, а система бухгалтерського обліку відповідає законодавчим і нормативним вимогам щодо організації і ведення бухгалтерського обліку в банках України.

Бухгалтерська звітність відповідає вимогам нормативно-правових актів НБУ.

Показники бухгалтерської звітності достовірні і повно відображають результати діяльності банку за 2001 рік.

Прибуток, що підлягає оподаткуванню, визначено вірно.

Банк дотримується вимог чинного законодавства України та нормативних актів Національного банку України.

Стан системи внутрішнього контролю та діяльності служби внутрішньобанківського аудиту задовільні і відповідають діючим вимогам.

Банк дотримується порядку формування та створення резервів відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних активів НБУ.

Якість кредитного портфеля достатня.

Фінансовий стан банку стабільний, він зважено здійснює депозитно-кредитну політику і розвивається, дотримуючись економічних нормативів встановлених НБУ, він є ліквідним і платоспроможнім.

Директор-аудитор
ТОВ Аудитфірми "Консультант"
(сертифікат аудитора серія Б №000113) **А.М.Герасимович**

Правління
Одеського відкритого акціонерного товариства «ЕКСІМНАФТОПРОДУКТ»

доводить до відома акціонерів про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 26 липня 2002 року в місті Одесі, в приміщенні Палацу культури студентів «Політехнічний» Одеського національного політехнічного університету за адресу: м. Одеса, проспект Шевченка,1а

Початок зборів о 14.00.

Реєстрація учасників зборів буде проводитись з 10.00 години ранку до 13.30 дня у день проведення зборів за адресою: м. Одеса, проспект Шевченка,1а в приміщенні Палацу культури студентів «Політехнічний» Одеського національного політехнічного університету

Порядок денний:

1. Звіт Правління щодо фінансово-господарської діяльності ВАТ «Ексімнафтопродукт» за підсумками 2000 — 2001 років та визначення основних напрямків діяльності на 2002 рік.
2. Звіт про роботу Спостережної ради за період 2000 — 2001 роки.
3. Звіт та висновки Ревізійної комісії по річним звітам та балансам ВАТ «Ексімнафтопродукт» за 2000 —2001 роки та затвердження річних підсумків діяльності акціонерного товариства у 2000 — 2001 роках.
4. Затвердження порядку використання прибутку в 2000 — 2001 роках, розподіл балансового прибутку станом на 01.01.2002 року, порядку та строку виплати дивідендів та затвердження планових нормативів розподілу прибутку на 2002 рік.
5. Відкликання та обрання членів Ревізійної комісії.
6. Відкликання та обрання членів Спостережної ради та кандидатів в члени Спостережної ради.

Акціонер має право призначити уповноваженого представника на участь в загальних зборах акціонерів на підставі виданої довіреності.

Для реєстрації та участі на загальних зборах необхідно при собі мати:

- паспорт або документ, який посвідчує особу акціонера;
- батькам дитини — акціонера свідоцтво про народження дитини;
- для представника акціонера — доручення, засвідчене засобом, встановленим чинним законодавством України.

Довідки за телефонами: (0482) 30-57-45; 30-56-22; 30-56-20.

Правління ВАТ «Ексмінафтопродукт».

Повідомлення про загальні збори акціонерів
До відома акціонерів ЗАТ «Дорадо»

29.07.2002 р. о 10.00 за адресою: Україна, м. Київ, вул. Лагерна, 38, відбудуться позачергові збори ЗАТ «Дорадо».

Порядок денний:

1. Вступ до товариства нового учасника та перерозподіл часток внаслідок заключення угоди купівлі-продажу акцій.
2. Внесення змін до статуту товариства в зв'язку з вступом нового учасника.
3. Внесення доповнення до статуту в зв'язку з доданням до основної діяльності товариства діяльності з видавництва поліграфічної продукції.
4. Затвердження договору з реєстратором на ведення реєстру цінних паперів товариства.
5. Пропозиції учасників.
6. Створення дочірнього підприємства, затвердження статутних документів та доручення на реєстрацію новостовреного підприємства.

Збори скликаються за ініціативою акціонера, що володіє 14% акцій ЗАТ «Дорадо».

За заявою Корпорації «Індустріальна Спілка Донбасу» Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 29.05.2002 р. розірвано укладену мирову угоду від 03.01.2001 р. по справі № 5/128Б про банкрутство ВАТ «Дружківський машинобудівний завод» та поновлено провадження по справі № 5/128Б про банкрутство ВАТ «Дружківський машинобудівний завод» (84205, Донецька обл., м. Дружківка, вул. Леніна, 7, код ЄДРПОУ 00165669; р/р 26002301470164 у філії «Відділення Промінвестбанку в м. Дружківка Донецької обл.», МФО 334334; р/р 26004959676559 у філії ПУМБ у м. Донецьку, МФО 335537; р/р 260033975 в ДОД АППБ Аваль м. Донецьк, МФО 335076).

Введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядником майна призначено Толчеєва О. Ю. ліцензія № 047676.

В об'яві надрукованій в газеті «Голос України» № 102 (2853) від 7.06.02 р. Товарної біржі «Центр нерухомості» — адресу проведення торгів слід читати: м. Вінниця, Хмельницьке шосе 7, к. 928 і далі за текстом.

Загальні збори акціонерів ВАТ «Завод КІНАП», які відбудуться 27 червня 2002 року о 12 годині за адресою: м. Київ, вул. Фрунзе,160.

Реєстрація акціонерів з 10.30 у приміщенні ВАТ «Завод КІНАП» (при собі мати документи, що посвідчують особу, та документ, що посвідчує право власності на акції).

Порядок денний:

1. Звіт Правління про результати фінансово-господарської діяльності Товариства за 2001 рік та визначення основних напрямків діяльності на 2002 рік.
2. Звіт директорів Дочірніх підприємств за 2001 рік.
3. Звіт ревізійної комісії Товариства.
4. Про розподіл прибутку Товариства за підсумками роботи у 2001 році та затвердження нормативів розподілу прибутку на 2002 рік.
5. Затвердження річного балансу Товариства.
6. Перевибори членів та голови Ревізійної комісії.
7. Перевибори членів Спостережної ради.
8. Затвердження нової редакції Статуту Дочірніх підприємств.
9. Затвердження нової редакції Статуту Товариства.
10. Про ліквідацію Дочірніх підприємств.
11. Про участь ВАТ «Завод КІНАП» у створенні інших Товариств». За довідками звертатися за телефоном (044) 463-94-03.

Правління.

Товариство з обмеженою відповідальністю «ЛЕКФАРМ», ідентифікаційний код 31520419, зареєстроване Харківською РДА м. Києва 09 липня 2001 року за адресою: м. Київ, вул. Срібнокільська, 4, кв. 3 повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва № 24/306-б від 11.06. 2002 р. ТОВ «ЛЕКФАРМ» визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Крикуна В. Б. Претензії приймаються протягом одного місяця. Тел. 578-16-09.

МПП ДСК «Рубін» зареєстроване Дніпровською райдержадміністрацією м. Києва № 06682 28.01.2002 р. код 21614485, повідомляє про ліквідацію. Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ДЕНЬ

Доступні води підземних джерел

За запасами підземних рік і озер Хмельниччина — один з найбагатших регіонів країни. А під Товтровим кряжем на півдні області «ховаються» унікальні родовища збручанських мінеральних лікувальних вод типу «Нафтуся». Вони лікують від шлункових хвороб, поліпшують зір, серцеву діяльність, виводять радіонукліди, зміцнюють нервову систему тощо.

Близько десятка артезіанських свердловин цілодобово постачають чудодійну водицю для бальнеологічним санаторіям Сатанова і Макова. Ще понад 3200 — забезпечують звичайною питною підприємства та населення краю.

Цим підземним господарством завдовжки понад 500 кілометрів опікується ВАТ СПМК-525.

— Колективу вдалося зберегти лідерство в освоєнні передових технологій, — каже голова правління Василь Дацюк. — Бурінням пневмота гідроударними способами значно скорочує терміни робіт і на 20 відсотків зменшує вартість свердловини. Тож не дивно, що фахівців підприємства запрошували добувати воду для вінницьких пивоварів і прикордонників Рівненської та Чернівецької областей. Нині робітники ВАТ СПМК-525 готуються до профілактичного ремонту скважин «Збручанської «Нафтусі». Та це аж ніяк не позначиться на якості лікування. А ось кількість оздоровлених людей побільшає, у тому числі за рахунок передплатників «ГУ».

Олександр ХМИЗ.

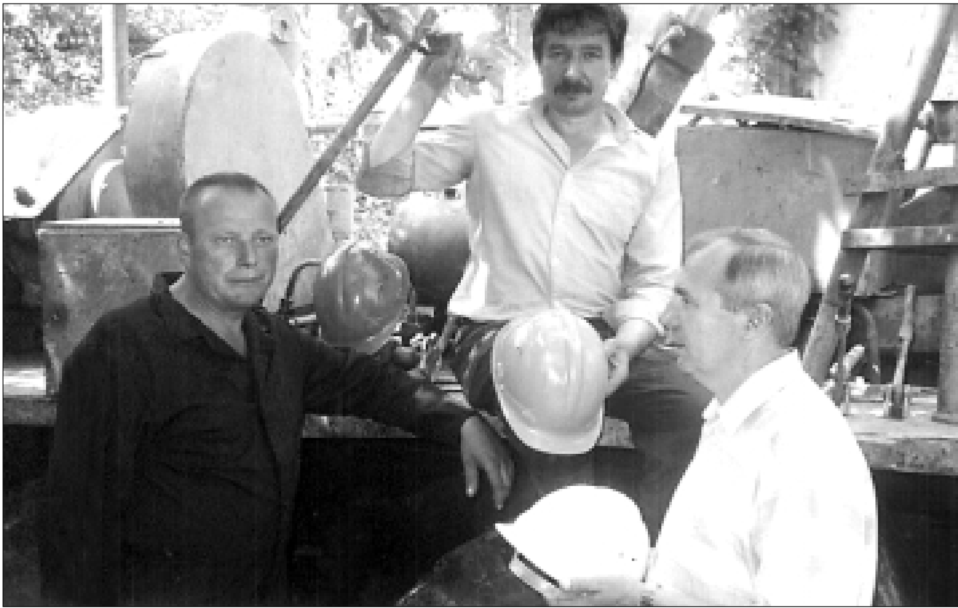

Фото Михайла ВАСИЛАШКА.

На знімку: бригадир бурильної бригади Йосип Даньковський, електрозварник Микола Сварник та голова правління ВАТ СПМК-525 Василь Дацюк.

ТЕНДЕНЦІЇ

Кран чекав на господаря п'ять років

У ВАТ «Севморзавод» завершують будівництво 150-тонного плавучого крана.

Десять років тому зі стапелів Севастопольського морського заводу було спущено на воду п'ятий кран вантажопід'ємністю 150 тонн. Попередні чотири до того часу знайшли своє постійне місце приписки далеко від стін рідного заводу. Перший кран, до речі, відбуксували замовникові на Кубу. Другий — експлуатується в Херсонському торговому порту... На «Севморзавод» не надійшло від портовиків жодної рекламації.

П'ятому кранові не пощастило: кілька разів готували до продажу, але в останній момент «господарі» виявлялися неплатоспроможні. Довгих п'ять років він чекав свого часу.

І ось нещодавно було підписано договір про продаж плавкрана № 5 Феодосійському морському торговому порту. Протягом п'яти місяців севастопольські корабели проведуть завершальні добудівні роботи.

Основне призначення 150-тонного крана — вантажопод'ємні та будівельні роботи і в порту, і біля берегової смуги. Наявність кают, необхідний запас палива дадуть змогу екіпажу крана 30 діб використовувати його як судно.

Біля набережної заводу стоїть понтон шостого крана. Але щоб його побудувати, потрібно вкласти не менш як сім мільйонів доларів США. В Україні бажаючих будувати такі крани поки що немає.

Наталя ОЛЕКСАНДРОВА.
Севастополь.

ПОБАЧЕНЕ В ДОРОЗІ

Зуби на полицю замість сережок

У пункті обміну золотих прикрас було людно. Золото сьогодні вже не накопичують, адже, продаючи його, втрачають принаймні половину колись викладеної суми. Коли сережки чи кулон набридають, їх обмінюють на інші. Доплачувати доводиться тільки за роботу. Зручно, гарно і дешево.

— Дівчата, чи підійде для подарунка цей перстень? — звернувся до нас дідусь із черги, показуючи його на вітрині. — Онучка заміж виходить. Хочеться подарувати щось коштовне, а що купиш на пенсію? Ось вирішив обміняти цей кулон, ще з післявоєнних років зберіг.

Та вмить він забув про свою «реліквію». Перед ним обмінювали кільканадцять золотих зубів.

— Синку, ти що, мертвих грабуєш? — вражено запитав дідусь у кремезного молодика.

— Знущається старий, — зухвало відповів чолов'яга років 35. — Це мої зуби. Колись у моді були золоті, а тепер — керамічні.

Для підтвердження широко відкрив рота.

— Але ж золотих ти приніс десь вдвічі більше! — не заспокоївся дід.

— Хіба я винен, що в мене стільки виросло? — з удаваною образою відповів молодик.

Чоловік без перешкод обміняв свої «немодні» зуби на сережки, каблучки, ланцюжки.

Черга розійшлася. Дід пішов додому з допотопним зігнутим кулоном: чоловік згріб у кульок і перстень, який сивочолий запримітив для подарунка онучці...

Обмін ювелірних виробів вигідний не тільки для пересічних споживачів. Зручний такий сервіс передусім для злодіїв. Збуваючи крадені золоті прикраси, вони замітають сліди злочину і можуть зробити свій чорний бізнес максимально прибутковим..

Лариса ФАНГА.
Львів.

НАМІРИ

Міжнародний центр козацтва

створюється в Запоріжжі на Великому Лузі. Його вирішено облаштувати на базі недобудованого профілакторію ВАТ «Трест Запоріжалюмінбуд». На думку голови його правління Вадима Сулими, підприємців має приваблювати й 80-відсоткова готовність об'єкта.

Пропозиції взяти участь у створенні міжнародного центру козацтва «Великий Луг» розіслані всім можливим інвесторам, у тому числі й українським та російським козакам. До справи залучаються комерційні структури.

То що являтиме собою міжнародний центр козацтва? Козацьке коло із церквою Святої Покрови та куренями, спортивні майданчики, кінний театр, пристань із річковою флотилією, готельний комплекс на 200 місць, лікувальна база, традиційний український шинок тощо. Планується також відкриття дитячого спортивно-оздоровчого табору «Юна Січ».

Роботи реально завершити за два роки. Окупиться проект не раніш як за чотири.

Олександр АБЛІЦОВ.
Запорізька область.

Є кому і писати, і видавати

Більш як мільйон гривень прибутку дає щороку Тернопільській медичній академії імені Горбачевського власне видавництво «Укрмедкнига», за підручниками якого навчаються студенти-медики всієї України.

А в економічних колах відоме видавництво Тернопільської академії народного господарства «Економічна думка». Тут друкуються не тільки викладачі, а й студенти. Значним досягненням є випуск двотомної «Економічної енциклопедії». До її видання було залучено близько 200 вітчизняних та зарубіжних вчених. Енциклопедією зацікавились у Німеччині, згодом її буде перекладено.

Нині в області більш як 20 видавництв, які щороку випускають у світ понад 200 тисяч примірників книг, брошур українською мовою. Серед кращих — «Богдан», «Астон», «Джура», «Підручники і посібники».

Загалом на Тернопіллі писати люблять. Нещодавно свою книгу «Село Бишки. Історія боротьби за волю» видав 88-річний Іван Шагай з Козівського району. Ще з юних літ він вів записи про події на Галичині і в рідному селі. Спонсорували видання його земляки, які проживають за кордоном.

Марта ЛІТИНСЬКА.
Тернопільська область.

ЗАЛИШАЙТЕСЯ З «ГУ»

Відпустка зберігається

Я працюю лише чотири місяці, через півмісяця маю йти у відпустку у зв'язку з вагітністю і пологами. Чи залишається за мною право на щорічну відпустку за цей рік?

Зоя ПОЛЬСЬКА.

Право на відпуску ви не втрачаєте в жодному разі і можете використати її або до відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, або після неї. До того ж, щорічна відпустка повної тривалості надається незалежно від того пропрацювали ви безперервно в перший рік роботи шість місяців чи ні.

Якщо це у вас друга дитина, то після виходу на роботу, ви отримаєте право на додаткову відпустку тривалістю п'ять календарних днів без урахування вихідних (за умови, що вік дітей — до 15 років).

Наталя ГЕЛЕТКО.

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311105. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій